

Završni dokument

SOS-Dječje selo

Priručnik

organizacije SOS-Dječje selo

1. kolovoza, 2003.

Kazalo

Pregled politike SOS-Dječjeg sela

Predgovor.....	1
Uvod	4
Svrha i načela SOS-Dječjeg sela.....	5
Standardi SOS-Dječjeg sela	6
Odgovornosti u SOS-Dječjem selu	8

Primjena standarda SOS-Dječjeg sela u praksi

1. SOS-ovo obiteljski model zbrinjavanja djece kao okvir našeg rada	14
2. SOS-majka vodi SOS-obitelj	18
3. Djeca se smještaju u SOS-obitelj samo ako je to u njihovom interesu	25
4. Aktivna podrška razvoju djeteta	28
5. Programi za mlade nude mogućnosti za samostalni razvoj	32
6. Svaka obitelj živi kao dio zajednice.....	38
7. Odgovorna upotreba financijskih sredstava i imovine	42
8. Planiranje i evaluacija kao jamstvo kvalitetne skrbi za djecu	47
9. Podupiru se edukacija i razvoj svakog djelatnika	51
10. SOS-Dječje selo vodi direktor Sela	55

Dodaci

Dodatak 1: Konvencija o pravima djeteta Ujedinjenih naroda.....	i
---	---

Predgovor

Vodeći se jasnom i jednostavnom idejom, Hermann Gmeiner pred nas je postavio izazov praktične primjene te ideje diljem svijeta. Njegovu ideju širimo već preko pedeset godina, uzimajući pritom u obzir različite kulture, religije i načine života. Pronašli smo načine da stopimo naša četiri stalna i univerzalna principa sa socijalnim i ekonomskim realnostima svake zemlje. Primjenjuje li se na pažljiv i odgovoran način, SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece najprikladniji je i najljepši oblik skrbi za djecu koja su ostala sama na svijetu.

Tijekom protekla četiri desetljeća osobno sam proživio mnoge naše uspjehe, vidio što moramo poboljšati i upoznao tisuće djelatnika i prijatelja koji neumorno ulažu svoju energiju, srce i um u naš rad. Iz tog su iskustva izrasle i rečenice ovog priručnika. Ubrzani rast naše organizacije donio je i potrebu za razradom i jasnim izražavanjem određenih smjernica kao minimalnih standarda našeg rada. Deset standarda iz ovog priručnika spaja kvalitetne praktične postupke, iskustva i misli djelatnika sa svih strana svijeta. No pisane riječi nisu dovoljne – treba ih živjeti, udahnujući im radost i čovječnost dok bez prestanka tragamo za načinima da još više usavršimo našu metodu zbrinjavanja djece.

U našem svakodnevnom radu moramo poticati djecu da ostvare svoj potencijal. Nipošto ih ne smijemo tretirati kao objekte milostinje ili pokušavati nametati europske ideale izvan europskog kontinenta. Mladići i djevojke koji su otišli iz naših sela često mi kažu da su njihove SOS-majke i drugi djelatnici predano brinuli za njih, ali da ih nisu uvijek dovoljno odlučno tjeroali da se od rane dobi suočavaju s teškoćama i realnostima života u široj zajednici. Naša djeca moraju naučiti kako se u društvu oslanjati na vlastite snage. Želimo li postići taj cilj, ne smijemo ih previše štiti ili zasipati svako dijete pretjeranom ljubavlju i materijalnim pogodnostima. Moramo nastojati pomoći svakom djetetu, nikad ne posustajući, ali unutar realnih granica, i srcem i umom prihvaćajući realnosti svakog pojedinog društva. Ako mu ponekad nešto uskratimo, možemo pomoći djetetu da usvoji važnu lekciju i da počne živjeti kao aktivan i integralan član svoje zajednice.

Čvrsto sam uvjeren da u svakoj zemlji možemo pronaći žene koje imaju strast, snagu i predanost potrebne za preuzimanje uloge SOS-majke. Pronaći takve žene i pružiti im tu priliku najljepši je, ali ujedno i najteži dio našeg rada. Osobno sam se uvjerio da tisuće žena mogu vrlo uspješno ispuniti svoje osobne i profesionalne ciljeve u SOS-Dječjim selima. Najteži dio našeg posla je obavljen kad uspijemo pronaći prave žene za posao, one koje doista žele živjeti s djecom, prihvaćajući ih i dajući im svoju ljubav.

Iz iskustva znam da je direktor ili direktorica Sela osoba koja svoju energiju posvećuje razvoju svake SOS-obitelji u Selu. Ponosi se postignućima svake obitelji i pomaže im da vode jednostavan, dobro organiziran život ispunjen radošću. Često počinje raditi dok je selo još u fazi planiranja i izgradnje, čime utječe na ukorijenjenost sela u lokalnu zajednicu. Odabire SOS-majke, zna odakle dolaze i s vremenom nauči kako pružiti individualnu pomoć svakoj ženi koja odgaja SOS-obitelj. Dovodi svako dijete u SOS obitelj, ponekad doslovno na

rukama, i razumije realnost iz koje su došli. Direktor Sela uvijek dajemo slobodu da ostavi traga na svom Selu i proživi sve njegove uspjehe i neuspjehe. Pružamo mu poštovanje i podršku potrebnu da postane vođa siguran u sebe. Iskazivanjem suosjećanja i osjećaja za pravdu, te transparentnim odlučivanjem, on zadobiva povjerenje SOS obitelji, djelatnika i najistaknutijih članova zajednice. Sretan sam što sam upoznao mnoge direktore sela koji utjelovljuju ovu viziju.

Profesionalizam je s dobrim razlogom ušao u naš rad. Iskustvo nas uči kako da poboljšamo naš SOS obiteljski model zbrinjavanja djece i prilagodimo ga potrebama i zahtjevima svake pojedine zemlje i zajednice. Ja se zalažem za profesionalizam prožet ljudskošću, u kojem smo i emocionalno i intelektualno usmjereni na najbolje interese naše djece. Ne bismo smjeli iz vida izgubiti ljudski aspekt našeg rada i postati odviše fascinirani tehnologijom i administrativnim savršenstvom. Ključ uspjeha SOS-Dječjeg sela leži u tome što tu zajednica odraslih radi zajedno, umjesto da se međusobno glože. Kad su briga, dijeljenje i slavlje zajednički, tako se izgrađuju veze i ljudski odnosi koji su djeci i mladeži potrebni da izliječe rane, prikupe nova saznanja i vode uspješne živote.

Djelatnici SOS-Dječjih sela u prvom su redu ljudska bića. U naš posao ulažemo sebe, doprinoseći skrbi za djecu, znajući da što više damo drugima, više ćemo primiti. Vidjeti kako dijete ostavljeno na ulici izrasta u zdravu osobu, ide u školu, nalazi posao i zasniva vlastitu obitelj velika je sreća za SOS-majku i ostale ljude koji su zajedničkim snagama vodili to dijete. Zajedno stvaramo okruženje u kojem ljubav doista može nesmetano rasti.

Svrha ovog priručnika je olakšati svima nama razmjenu zajedničkih spoznaja o radu našeg SOS-Dječjeg sela. Priručnik ujedno izražava predanost našim četirima načelima. Iskustvo nas je poučilo da su i danas jednako relevantna kao 1949. godine, kad ih je prvi put primijenio naš osnivač Hermann Gmeiner, u SOS-Dječjem selu Imst. Zamolio bih sve naše djelatnike da u svoj rad unesu sve najbolje što imaju u ljudskom i profesionalnom smislu, kako bismo osigurali da naša SOS-Dječja sela ostanu prekrasan, vitalan znak nade i mira. Zajedno možemo postići da buduće generacije djece ne odrastaju same, nego da nađu majku, braću, sestre te zaštitu i ljubav obitelji.

Helmut Kutin, predsjednik SOS-Kinderdorf Internationala

“...vjerujem da ništa na svijetu nije važnije od brige za dijete.”

Hermann Gmeiner

Pregled politike SOS-Dječjeg sela

Uvod

Ovo je internacionalni priručnik SOS-Dječjeg sela, koji donosi okvir za opću politiku zbrinjavanja djece u SOS-Dječjem selu. Temelji se na mnogim godinama iskustva djelatnika Dječjeg sela sa svih strana svijeta i uključuje prihvaćene kvalitetne prakse koje se primjenjuju u zbrinjavanju djece na međunarodnoj razini.

Politika izložena u ovom priručniku ocrta smjer u kojem direktor Sela i njegov tim mogu usmjeriti svoje napore u godinama koje dolaze, a nacionalnim udrugama daje okvir za djelovanje njihovih SOS-Dječjih sela. Struktura načela, standarda i smjernica djelatnicima omogućava im da sami donose odluke i poduzimaju akcije na lokalnoj razini u skladu s normama kulture u kojoj žive.

Ovaj priručnik otvoren je svim djelatnicima, donatorima i vanjskim partnerima koji žele saznati više o SOS-Dječjim selima. Zbog te dostupnosti informacijama moći ćemo se s većom sigurnošću suočavati s izazovima našeg posla te uz predan rad i razumijevanje nasaviti podizati razinu skrbi koju pružamo djeci.

Organizacija SOS-Dječje selo djeluje u skladu s Konvencijom o pravima djeteta Ujedinjenih naroda. Službeni UNICEF-ov sažetak nalazi se u dodatku ovog priručnika. naše organizacije, zbog čega se na samom kraju priručnika nalazi dodatak sa sažetkom konvencije.

<i>Načela</i>	Odnose se na opći idejni okvir koji određuje kako djelatnici organizacije pristupaju svom poslu.
<i>Standardi</i>	Jasni stavovi o obaveznoj razini kvalitete. Predstavljaju strukturu i smjer u kojem se treba kretati naš rad.
<i>Odgovornosti</i>	Zaduženja, obaveze i jasno određene ovlasti za sve djelatnike i tijela koja donose odluke.
<i>Smjernice</i>	Objašnjavaju što treba poduzeti za implementaciju svakog standarda.
<i>Načini djelovanja</i>	Detaljnija pojašnjenja načina na koji se mogu implementirati načela, standardi i smjernice.

Bilješka o jeziku

- U cilju poštovanja rodne ravnopravnosti, u ovom dokumentu prilikom spominjanja različitih profesija često koristimo imenice u množini, osim tamo gdje je jasno da je profesija vezana uz određeni spol.
- Jedina iznimka je direktor Sela. Budući da svako Selo ima samo jednog direktora, korištenje množine bi bilo nezgrapno, pa se direktor uvijek spominje u jednini. Direktor Sela može biti ženskog ili muškog roda, ali u većini slučajeva je muškarac, pa zato zbog lakšeg čitanja u ovom dokumentu za direktora Sela koristimo imenicu i zamjenice muškog roda.

Svrha i načela SOS-Dječjeg sela

Naši korijeni: *Prvo SOS-Dječje selo osnovao je Hermann Gmeiner, 1949. godine u Imstu u Austriji. Istinski je želio pomoći nezbrinutoj djeci – djeci koja su u II svjetskom ratu izgubila dom, sigurnost i obitelj. Od tih je dana naša organizacija tako narasla da danas pomaže djeci širom svijeta.*

Svrha SOS Dječjeg sela: *Mi osnivamo obitelji za djecu kojoj su one potrebne i pomažemo im da oblikuju vlastitu budućnost. Pružamo djeci mogućnost da izgrade trajne odnose u obitelji, dajemo im mogućnost da žive u skladu s vlastitom kulturom i vjeroispoviješću i pomažemo im da prepoznaju i izraze svoje individualne sposobnosti, interese i talente. Omogućujemo da djeca steknu naobrazbu i obuku koja im je potrebna da postanu uspješni, korisni članovi društva.*

Dugoročna skrb obiteljskog tipa u SOS-Dječjem selu izrasta iz četiri načela:

Majka: Svako dijete ima brižnog roditelja

SOS-majka razvija blizak odnos sa svakim djetetom koje joj je povjereno na brigu i pruža mu potrebnu sigurnost, ljubav i stabilnost. Stručno je osposobljena za rad s djecom, živi s njima, upravlja njihovim razvojem i samostalno vodi kućanstvo. SOS-majka prihvaća i poštuje obiteljsko podrijetlo, kulturne korijene i vjeru svakog pojedinog djeteta.

Braća i sestre: Obiteljske veze razvijaju se na prirodan način

Djevojčice i dječaci različite dobi žive zajedno kao sestre i braća, a biološki braća i sestre uvijek se smještaju u istu SOS-obitelj. Djeca i njihova SOS-majka izgrađuju emocionalne veze koje traju cijeli život.

Kuća: Svaka obitelj stvara vlastiti dom

Kuća je dom SOS-obitelji i odlikuje se jedinstvenom atmosferom, ritmom i rutinom. Djeca pod istim krovom uživaju u istinskom osjećaju sigurnosti i pripadanja. Djeca odrastaju i uče zajedno, dijeleći odgovornosti, radosti i tuge svakodnevnog života.

Selo: SOS-obitelj dio je zajednice

SOS-obitelji žive zajedno u brižnom seoskom okruženju, gdje djeca uživaju u sretnom djetinjstvu. Obitelji razmjenjuju iskustva i međusobno se pomažu. Integrirane su i u lokalnu zajednicu, kojoj na različite načine aktivno doprinose. Svako dijete se kroz obitelj, Selo i širu zajednicu uči aktivnom sudjelovanju u društvu.

Standardi SOS-Dječjeg sela

1. SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece kao okvir našeg rada

Djeci se pruža mogućnost odrastanja u brižnom i sigurnom obiteljskom okruženju te izgrađivanja trajnih odnosa s drugim ljudima. SOS-majka stvara skladnu obitelj u kojoj djeca uče vrijednosti i zajednički dijele odgovornosti. SOS-majka vodi obitelj u skladu s profesionalnim standardima skrbi o djeci. U svojim nastojanjima da zadovolji dječje potrebe i poštuje prava djeteta, SOS-majka potrebnu pomoć dobiva od direktora Sela i drugih djelatnika.

2. SOS-majka vodi SOS-obitelj

SOS-majka živi s djecom, pruža im emocionalnu sigurnost te mogućnost da razviju nove i trajne veze unutar njezine obitelji, gdje ljubav može nesmetano rasti. SOS-majka je istovremeno djelatnica stručno osposobljena da vodi brigu o djeci, koja surađuje s drugim djelatnicima Sela kako bi udovoljila svim potrebama djece.

3. Djeca se smještaju u SOS-obitelj samo ako je to u njihovom interesu

Za prijem u SOS-Dječje selo u obzir se uzimaju samo ona djeca čije se potrebe najbolje mogu zadovoljiti u SOS-obitelji. Postupak prijema djeteta jamči pažljivu procjenu svakog djeteta prije smještanja u SOS-obitelj.

4. Aktivna podrška razvoju djeteta

Svako dijete ima mogućnosti za individualni razvoj u skladu s vlastitim potrebama i potencijalom. SOS-majka usmjerava razvoj djece iz svoje SOS-obitelji. U tome joj pomažu drugi djelatnici pružanjem stručne pomoći (servisa) i organiziranjem aktivnosti koje se ne mogu pronaći u lokalnoj zajednici. Svi djelatnici SOS-Dječjeg sela uvažavaju i promiču prava svakog djeteta.

5. Programi za mlade nude mogućnosti za samostalni razvoj

U svakom SOS-Dječjem selu postoje programi za mlade koji nude mogućnosti za učenje i rast. Mladi izgrađuju stavove, ponašanja, samopouzdanje i vještine koje su im potrebne kako bi mogli odgovorno stvarati svoju budućnost i postati uspješni i aktivni članovi društva.

6. Svaka SOS-obitelj živi kao dio zajednice

Svaka SOS-obitelj integrirana je u zajednicu i sudjeluje u njenom životu. Dijete uspostavlja odnose s drugima, uči važne vještine i razvija samopouzdanje potrebno da postane aktivan član društva.

7. Odgovorna upotreba financijskih sredstava i imovine

Administrativni sustav tako je ustrojen da su područja odgovornosti jasno određena, dok istodobno izgrađuje osjećaj odgovornosti u svakoj SOS-obitelji i među svim djelatnicima SOS-a. Dosljedna primjena efikasnih administrativnih metoda potiče odgovornu upotrebu novca i imovine.

8. Planiranje i evaluacija kao jamstvo kvalitetne skrbi za djecu

Evaluacijom i planiranjem neprestano se poboljšava kvaliteta skrbi za djecu. Planovi pružaju jasan okvir za djelovanje, prepoznavanje prioriteta i osposobljavanje djelatnika da svom poslu pristupaju na siguran i koordiniran način.

9. Podupiru se edukacija i razvoj svakog djelatnika

Među svim djelatnicima u Selu njeguje se kultura učenja, rasta i kreativnosti. Procjenjuju se individualne potrebe za edukacijom i potiče se dugoročni razvoj svakog pojedinog djelatnika. Kvalitetno ustrojena kadrovska politika pomaže pri izgrađivanju vještina i jačanju osjećaja odgovornosti i posvećenosti poslu.

10. Direktor Sela vodi SOS-Dječje selo

Direktor (ili direktorica) Sela radi na ukupnom razvoju SOS-Dječjeg sela tako što promiče vrijednosti organizacije, postavlja ciljeve sa svojim timom, i osigurava svu potrebnu stručnu podršku (*pomoćne servise*) SOS-obiteljima. Direktor Sela igra središnju ulogu u vođenju i poticanju profesionalnog razvoja SOS-majki.

Odgovornosti u SOS-Dječjem selu

Djelatnici zaduženi za skrb o djeci i mladima

Djelatnici zaduženi za skrb o djeci i mladima rade i žive s djecom i mladima. Odgovorni su za vođenje razvoja svakog djeteta i mlade osobe koja im je povjerena na skrb.

a) **SOS-majka**

SOS-majka vodi SOS-obitelj i direktno odgovara za njegu i razvoj svakog djeteta koje joj je povjereno na brigu. Direktno je odgovorna direktoru Sela, od kojeg dobiva pomoć i s kojim surađuje u duhu otvorenosti i povjerenja. SOS-majke surađuju, pružajući si međusobnu pomoć i podršku. Zajednički izabiru jednu SOS-majku koja nastupa kao njihova zastupnica pred organizacijom.

Ključna zaduženja:

- ⇒ Stvara dom
- ⇒ Vodi svoju SOS-obitelj
- ⇒ Roditeljskom brigom osigurava dobrobit djeteta
- ⇒ Brine se za osobni razvoj
- ⇒ Izvršava kućanske obaveze
- ⇒ Uči djecu da budu odgovorna
- ⇒ Aktivno sudjeluje i doprinosi zajednici

b) **Voditelj mladih ili suradnik za brigu o mladima**

Voditelji mladih zaduženi su odgoj mladih i za njihovo usmjeravanje prema samostalnom životu. Odgovaraju izravno direktoru Sela osim u slučajevima gdje je voditelj mladih ujedno i glavni koordinator programa za mlade. Obično žive u projektu za mlade ili u njegovoj neposrednoj blizini, kako bi mladi u svakom trenutku imali primjereno vodstvo i pomoć.

Ključna zaduženja:

- ⇒ Vode osobni razvoj mladih koji žive u zajednici mladih
- ⇒ Stvaraju mogućnosti za kontakte s obitelji i zajednicom
- ⇒ Vode obrazovni i profesionalni razvoj mladih
- ⇒ Pomažu SOS-majkama čija djeca žive u kućama za mladež

Pomoćno osoblje

Uloga pomoćnog osoblja jest ojačavanje SOS-obitelji. Oni svojom pomoći pružaju podršku SOS-majkama kad god je to potrebno te njihovoj djeci nude različite mogućnosti za razvoj. Oni su pozitivni uzori djeci, iako nemaju glavnu odgovornost za skrb o djeci i njihov razvoj

a) SOS-tete i SOS-obiteljske pomoćnice

SOS-tete i obiteljske pomoćnice pružaju SOS-majkama mnoge oblike opće podrške. SOS-tete žive u Selu, dok obiteljske pomoćnice žive izvan Sela.

Ključna zaduženja:

- ⇒ Pomažu SOS-majkama i zamjenjuju ih, djeci pružaju izravnu brigu
- ⇒ Pomažu SOS majkama u aktivnostima veznaima za razvoj djece
- ⇒ Predstavljaju pozitivan primjer za djecu

b) Stručni suradnici za razvoj djece

Stručni suradnici za odgoj djece zaduženi su za stvaranje mogućnosti i programa koji svakoj SOS-majci pomažu pri poticanju razvoja njezine djece. Stručni suradnici ovog tipa uključuju pedagoge, psihologe i socijalne radnike.

Ključna zaduženja:

- ⇒ Suraduju sa SOS-majkama na razvojnom planiranju za djecu, i određivanju resursa za implementaciju izrađenih planova
- ⇒ Osiguravaju da SOS-obitelji dobivaju pomoć u vidu dopunskih nastavnih programa, programa za posebne potrebe i ostalih obrazovnih programa
- ⇒ Pomažu pri postupku prijema djece prikupljanjem informacija o djetetovoj prošlosti i sadašnjoj situaciji, prate zakonske formalnosti i rade s djetetovom biološkom obitelji
- ⇒ Svi stručni djelatnici za razvoj djece, SOS-tete i SOS-obiteljske pomoćnice odgovaraju voditelju stručnog tima

c) Administrativno osoblje i pomoćno tehničko osoblje

Administrativno osoblje zaduženo je za održavanje jednostavnog administrativnog sustava u Selu, kojem je cilj izgraditi financijsku odgovornost unutar svake pojedine SOS-obitelji. Administrativno osoblje obavlja poslove administratora, knjigovođe i tajnika. Pomoćno tehničko osoblje osigurava stalnu brigu za seoske objekte, vozila i vanjske prostore Sela. Uključuju poslove poput seoskog majstora, vozača, vrtlara i čistača.

Ključna zaduženja:

- ⇒ Pomažu SOS-majkama u administrativnim pitanjima
- ⇒ Osiguravaju pravilno održavanje administrativnog sustava sela. To uključuje financijska sredstva; informacije o Selu i bazu podataka; nepokretnu imovinu, zemljište, vozila i opremu.
- ⇒ Osiguravaju vođenje pravilne evidencije za svu djecu i djelatnike

Direktor Sela

Direktor Sela odgovara za ukupan razvoj djece u SOS-obiteljima i izravno pomaže svaku SOS-majku. Također odgovara za učinkovito upravljanje Selom, uključujući financije i kadrovska pitanja. Izravno odgovara izvršnom direktoru i dobiva potpunu podršku nacionalnog ureda pri razradi planova i aktivnosti koje vode prema razvijanju Sela i njegovih SOS-obitelji.

Ključna zaduženja:

- ⇒ Upravlja općim razvojem Sela i SOS-obitelji u njemu
- ⇒ Vodi i pomaže SOS-majke
- ⇒ Osigurava da sve SOS-obitelji dobivaju pomoćne servise
- ⇒ Održava sastanke sa svim SOS-majkama bar jednom mjesečno
- ⇒ Sudjeluje i potiče dječje aktivnosti u Selu i zajednici
- ⇒ Vodi administraciju Sela
- ⇒ Potiče i pomaže SOS-obiteljima da budu dio zajednice
- ⇒ Osigurava čvrstu vezu između svake SOS-obitelji i kuća za mladež
- ⇒ Vodi seosku komisiju
- ⇒ Redovito sudjeluje u programima treninga za direktore Sela
- ⇒ Doprinosi razvoju nacionalne udruge

Pomoćne komisije u Selu

a) **Seoska komisija**

U vođenju i koordiniranju Sela direktor Sela prima izravnu pomoć od seoske komisije. Komisija uključuje glasnogovornicu SOS-majki, voditelja mladih ili koordinatora za mlade, višeg djelatnika stručnog tima za razvoj djece i više administrativnog djelatnika. Sastoji se od pet ili šest članova i na sastancima koji se održavaju bar jednom mjesečno koordinira i raspravlja o aktualnim pitanjima u Selu.

Ključna zaduženja:

- ⇒ Razmjena informacija i stručnih spoznaja
- ⇒ Razmjena i diskusija o brigama vezanima uz aktivnosti u Selu
- ⇒ Davanje preporuka i postavljanje prioriteta
- ⇒ Razvoj godišnjih planova Sela i evaluacija njihova provođenja

b) **Komisija za prijem djece**

Komisija za prijem djece zadužena je za postupak primanja djece i brine za to da u Selo budu primljena samo ona djeca čije potrebe najbolje može zadovoljiti smještaj u SOS-obitelji. Komisiju vodi direktor Sela, a obično su u nju uključeni članovi stručnog tima za razvoj djece i, u idealnom slučaju, relevantan socijalni radnik. Direktor Sela se po potrebi može konzultirati sa glasnogovornicom SOS-majki. Potencijalne SOS-majke za dijete dobivaju detaljne informacije o djetetu i tek onda mogu potvrditi jesu li spremne prihvatiti dijete.

Ključna zaduženja:

- ⇒ Revizija molbi za prijem djece u Selo, čime se osigurava strogo provođenje kriterija i postupaka za prijem djeteta u selo.

-
- ⇒ Procjenjuje koja je SOS-obitelj najprimjerenija za dijete u detaljnim konzultacijama s relevantnim SOS-majkama.
 - ⇒ Osigurava dobavljanje svih potrebnih dokumenata i ispunjenje svih legalnih uvjeta. Vodi potrebnu evidenciju postupka prijema.

Nacionalna udruga

a) Izvršni direktor ili direktorica

Ključna zaduženja:

- ⇒ On ili ona izvršni je direktor nacionalne udruge i izravno nadređen/a svim direktorima Sela
- ⇒ Omogućuje direktoru Sela doprinos razvoju nacionalne politike, planova i prioriteta
- ⇒ Daje direktoru Sela informacije o nacionalnim planovima i prioritetima, osobito onima koji se direktno tiču njezina ili njegova Sela. Pomaže direktoru Sela da godišnji plan Sela bude što usklađeniji s tim planovima i prioritetima.
- ⇒ Osigurava da Selo od djelatnika nacionalnog ureda dobiva specijalističke servise i administrativnu podršku
- ⇒ Podržava aktivan interes za razvoj direktora Sela, i pruža mu/joj stalne savjete, vodstvo i podršku. Osigurava mu/joj redovite prilike za trening u skladu s razvojnim potrebama svakog direktora
- ⇒ Stvara prilike za razmjenu ideja i iskustava između projekata

b) Predsjedništvo

Ključna zaduženja:

- ⇒ Vodi dugoročno planiranje nacionalne udruge, postavljajući jasan smjer za razvoj aktivnosti SOS-Dječjeg sela
- ⇒ Razmatra i odobrava godišnji budžet i planove
- ⇒ Potvrđuje zaposlenje direktora Sela i, ako se ukaže potreba, odobrava prekid radnog odnosa s njim

Organizacija zaduženja u Selu

Direktor Sela, SOS-majke i voditelji mladih ključni su djelatnici u SOS-Dječjem selu. Pomoć im pružaju SOS-tete i obiteljske pomoćnice, te stručni suradnici za razvoj djece kao i administrativno i pomoćno tehničko osoblje. Donja tablica ilustrira način na koji se mogu organizirati zaduženja u Selu. Osobito je naglašena snažna veza između Direktora Sela, SOS-majki i voditelja mladih.

Direktor Sela ima dva pomoćnika; jedan je zadužen za područje razvoja djece, a drugi za administraciju. Jedan od tih djelatnika ujedno bi trebao biti zamjenjivati direktora Sela kad je ovaj na godišnjem odmoru.

Direktor Sela uvijek održava izravnu komunikaciju sa SOS-majkama, SOS-tetama, obiteljskim pomoćnicama i voditeljima mladih ili njihovim koordinatorom. Voditelj stručnog tima za razvoj djece održava izravnu komunikaciju sa SOS-tetama i SOS-obiiteljskim pomoćnicama.

DIREKTOR SELA	SOS-MAJKE I VODITELJI MLADIH	
	Brinu se da se djeca u SOS-Dječjem selu osjećaju kao kod svoje kuće i da se razvijaju u skladu sa svojim sposobnostima i potencijalom u samostalne i aktivne pripadnike društva	
	Voditelj stručnog tima za razvoj djece	SOS-TETE I OBITELJSKE POMOĆNICE
		Pomažu SOS-majkama i zamjenjuju ih.
STRUČNI TIM ZA RAZVOJ DJECE <i>Pedagozi, socijalni radnici, psiholozi</i> Pružaju podršku SOS-majkama i voditeljima ZM pružajući im svoju stručnu pomoć te mogućnosti razvoja za djecu		
Voditelj administrativnog tima	ADMINISTRATIVNO I POMOĆNO TEHNIČKO OSOBLJE <i>Administrator, knjigovođa, tajnik, seoski majstor, vozač, vrtlar, čistač</i> Zaduženi su za održavanje jednostavnih administrativnih sustava te seoske imovine	

Primjena standarda SOS-Dječjeg sela u praksi

1. SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece kao okvir našeg rada

Djeci se pruža mogućnost odrastanja u brižnom i sigurnom obiteljskom okruženju te izgrađivanja trajnih odnosa s drugim ljudima. SOS-majka stvara skladnu obitelj u kojoj djeca uče vrijednosti i zajednički dijele odgovornosti. SOS-majka vodi obitelj u skladu s profesionalnim standardima skrbi o djeci. U svojim nastojanjima da zadovolji dječje potrebe i poštuje prava djeteta, SOS-majka potrebnu pomoć dobiva od direktora Sela i drugih djelatnika.

(Standard)

“SOS-Dječja sela jednu su jednostavnu ideju učinila temeljem svog cjelokupnog pedagoškog pristupa. Izrasla su iz pretpostavke da nijedno dijete ne može živjeti bez obitelji, da dijete treba obitelj kako bi se razvijalo i otkrivalo svoje fizičke, mentalne (i) duhovne snage.”
- Hermann Gmeiner –

Djeca koja su lišena brižnog obiteljskog okruženja, a trebaju dugoročnu skrb, naći će trajni dom u SOS-obitelji. U takvoj obitelji djeca dobivaju ljubav, zaštitu i mjesto gdje se njihovim potrebama izlazi u susret. Djeca odrastaju u obitelji kao braća i sestre, a svaki njezin član pokazuje brigu za druge, sluša ih i uči od njih.

SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece temelji se na četiri načela SOS-Dječjeg sela, koja definiraju formiranje i zajednički razvoj SOS-Dječjih sela i pripadajućih obitelji. Djeca u SOS-obitelji imaju jednog stabilnog roditelja, svoju SOS-majku, koja poštuje obiteljsku prošlost svakog djeteta i svoj pristup djetetu temelji na njoj. Bez obzira na to žive li u SOS-obitelji, kući za mladež ili samostalno, djeca na svom životnom putu uvijek ostaju povezana sa svojom SOS-obitelji. Upravo je ta stabilna obiteljska veza ono što određuje SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece.

Odgovornosti

- a) **SOS-majka:** SOS-majka direktno je odgovorna za razvoj svakog djeteta koje joj je povjereno na brigu. Kao glava obitelji, zadužena je za sve njihove svakodnevne odluke. SOS-majka uključuje djecu u donošenje odluka u onoj mjeri u kojoj to dopušta stupanj zrelosti svakog pojedinog djeteta.
- b) **Stručni djelatnici:** Svi djelatnici poštuju individualnost svake SOS-obitelji i pružaju pomoć u skladu sa specifičnim potrebama i zahtjevima svake obitelji. Svaki djelatnik

predano radi na zbrinjavanju djece, promiče misiju i vrijednosti SOS-organizacije i pridonosi sveopćem razvoju Sela.

- c) **Direktor Sela:** Direktor Sela vodi i njeguje razvoj snažnih SOS-obitelji, udahnujući život u SOS-ov obiteljski model dugoročnog zbrinjavanja djece.
- d) **Izvršni direktor:** Pružanjem redovnih savjeta i evaluacije, izvršni direktor direktoru Sela osigurava potrebno usmjerenje, edukaciju i resurse za uspješnu implementaciju SOS-ovog obiteljskog modela zbrinjavanja djece.

Smjernice

1. **SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece namijenjen je djeci koja trebaju dugoročnu skrb:** Mjesto u SOS-obitelji nudi se samo onoj djeci kojoj je potreban novi dom u trajnom obiteljskom okruženju. Djeca rastu u SOS-obitelji dok ne steknu dovoljnu zrelost za početak samostalnog života, ali i nakon toga zadržavaju emocionalnu vezu sa svojom SOS-majkom, braćom i sestrama. Te veze stvaraju mrežu bliskih ljudi koji im mogu pružati brigu, savjete i pomoć tijekom njihovih života.
2. **SOS-majka odgovorna je za svoju SOS-obitelj:** SOS-majka odgovara za razvoj djece u svojoj SOS-obitelji, uključujući naobrazbu, zdravlje i profesionalnu orijentaciju. Samostalno vodi kućanstvo.
3. **SOS-obitelj obično se sastoji od sedmero do maksimalno desetero djece, koja zajedno sa svojom SOS-majkom žive kao braća i sestre u obiteljskoj kući:** Tako se postiže da što je moguće više djece uživa skrb u SOS-obitelji. Djevojčice i dječaci različite dobi žive zajedno, a biološki braća i sestre uvijek se smještaju u istu SOS-obitelj.
4. **SOS-obitelji žive na okupu i čine Selo:** SOS-obitelji žive blizu jedne drugima kako bi mogle razmjenjivati iskustva, međusobno se pomagati i uživati u osjećaju zajedništva. Unutar sela stvara se brižno, suportivno okruženje. To je posebno važno za djecu koja dolaze iz raznolikih obiteljskih situacija zbog kojih traže posebnu pomoć i zaštitu u cilju prevladavanja teških i traumatičnih životnih okolnosti u prošlosti. Nova SOS-Dječja sela mogu imati maksimalno petnaest SOS-obitelji, s tim da je idealan broj obitelji dvanaest.
5. **SOS-majka poštuje podrijetlo djece:** SOS-majka poštuje i njeguje kulturno, vjersko i obiteljsko podrijetlo svakog djeteta. Održavaju se kontakti s biološkim roditeljima i ostalim bliskim rođacima, sve dok je to moguće i u najboljem interesu djeteta. SOS-majka dobiva pomoć od djelatnika stručnog tima koji je zadužen za praćenje svih administrativnih i pravnih aspekata.
6. **SOS-majka uvažava i sluša mišljenja djece:** Uvažavaju se djetetovi stavovi i mišljenja, ali istovremeno se svako dijete na primjeren način potiče da razvije individualne vještine i sposobnosti. Djeci se daje prilika da u svojim SOS-obiteljima sudjeluju u donošenju odluka koje utječu na njihov život, kao što je, na primjer, proces razvojnog planiranja.
7. **Svaka SOS-obitelj dio je zajednice:** Sudjelovanje SOS-obitelji u lokalnoj zajednici podržava se i smatra korisnim za razvoj i integraciju djece. Preporučuje se korištenje svih javnih službi koje postoje u lokalnoj zajednici, poput primjerice obrazovnih ili

zdravstvenih, pod uvjetom da te službe zadovoljavaju elementarne standarde kvalitete. Selo i pripadajuće SOS-obitelji u svakom aspektu teže biti dijelom zajednice.

8. **SOS-obitelji primaju stručnu pomoć i podršku u SOS-Dječjem selu:** Stručni djelatnici zaduženi su za pružanje stručne pomoći SOS-obiteljima u skladu s potrebama svake SOS-majke i njene djece. To se posebno odnosi na razvojne planove djece i programe za mladež, koji su temeljni dio rada svakog Sela, i kojima je cilj pomoći SOS-obiteljima da preuzmu odgovornost za svoje postupke i da uspostave snažne veze sa širom zajednicom. Pri pružanju stručne pomoći SOS-majkama, djelatnici uvijek poštuju njezinu poziciju glave obitelji i komuniciraju s njom u obliku konzultacija. Direktor sela koordinira njihove stručne usluge i jamči za njihovu kvalitetu.
9. **SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece razvija se imajući u vidu Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta:** Dječja prava važan su element u raspravama, istraživanjima, planiranju, evaluacijama i stalnom razvoju SOS-ovog obiteljskog modela zbrinjavanja djece. U okviru našeg modela, djelatnici štite dijete od svih oblika fizičkog ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja, mučenja ili eksploatacije.

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

- a) **SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece namijenjen je djeci koja trebaju dugoročnu skrb**
 - Svaka nacionalna udruga određuje najvišu dobnu granicu za mlade koji žive u SOS-ovom smještaju ili trebaju financijsku pomoć. Mladi često odlaze iz organizacije nakon 21. rođendana, ali u nekim slučajevima nastavljaju primati potporu za nastavak školovanja ili započinjanje vlastitog obrta/posla do 23. rođendana, ili, u iznimnim slučajevima, do 26. godine života.
 - Nakon što djeca odrastu i odsele se iz Sela, planiraju se zajednički susreti i stvaraju druge mogućnosti koje im daju priliku da ponovo uspostave vezu, i službeno ili neslužbeno. Provode se i redovne kontrole kojima se prati njihov napredak, održavaju obiteljske veze i ispituju mogućnosti za poboljšanja u SOS-ovom obiteljskom modelu zbrinjavanja djece.
- b) **SOS-majka zadužena je za svoj dom i SOS-obitelj**
 - SOS-majka je trajna referentna točka za dijete i odgovorna je za vođenje procesa donošenja odluka dok dijete živi u obiteljskoj kući ili drugom obliku SOS-smještaja.
 - Općenito gledajući, svaka SOS-majka procjenjuje potrebe djece u svojoj obitelji i zadužena je za pribavljanje dodatne stručne pomoći koja joj je potrebna. U tome joj pomaže direktor Sela koji koordinira angažman stručnih suradnika unutar i izvan Sela.
 - Iskustvo i istraživanje pokazali su da dijete za zdrav razvoj mora imati oslonac u bar jednom stabilnom, dugoročnom odnosu. Sve dok je taj uvjet zadovoljen, nema značajne razlike u kvaliteti skrbi u dugoročnoj skrbi obiteljskog tipa bez obzira na to da li obitelj predvodi bračni par, samo majka ili samo otac. SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece, utemeljen na načelima koja je postavio Hermann Gmeiner, oslanja se na činjenicu da širom svijeta postoje mnoge žene koje privlači uloga SOS-majke i dugoročna skrb za djecu. Ovaj koncept ženama ujedno pruža priliku da unaprijede svoj osobni razvoj i vještine.

c) **SOS –obitelji žive na okupu i čine Selo**

- SOS-majke redovito se sastaju kako bi raspravljale o temama od zajedničkog interesa, kao što su njihova iskustva o zbrinjavanju djece, pitanja vezana uz zajednički život u Selu, nove zamisli o jačanju njihovih obitelji i načini da se učvrsti interakcija sa širom zajednicom. SOS-majke također izgrađuju brižne međusobne odnose u kojima mogu, ako to žele, razgovarati o osobnim problemima i dobiti savjete drugih.
- Obiteljska interakcija stvara osjećaj pripadnosti i ponosa, koji im daje sigurnost da budu dio šire zajednice. SOS-obitelji podupiru jedne druge u izlascima izvan granica Sela i sudjelovanju u životu šire zajednice.
- Ostali djelatnici Sela aktivno rade na stvaranju brižne atmosfere u Selu, pronalazeći načine da kreativno potpomognu potrebe svake SOS-obitelji. Takve usluge učinkovito se mogu ponuditi samo ako u Selu nema više od 15 obitelji, čime se osigurava da cjelokupna organizacija Sela ostane na što je moguće jednostavnijoj i osobnijoj razini.

d) **SOS-majka poštuje podrijetlo djece**

- Ako dijete nije u kontaktu sa svojom biološkom obitelji i izgubilo je vezu sa svojim korijenima, stručni djelatnik za rad s djecom pomoći će mu da ih pronađe.
- Djeci treba pružiti temeljne informacije o trenutnom boravištu poznatih članova njihove obitelji, osim ako ta informacija može biti štetna po dijete
- U onoj mjeri u kojoj je to moguće, SOS-majka nastoji postići da svako njeno dijete živi na način koji odgovara njegovoj kulturi i vjeri. To može uključivati promicanje djetetova materinjeg jezika ili organiziranje prigoda za redovite susrete s pripadnicima djetetove kulturne i/ili vjerske skupine. Ne bi trebalo prakticirati kulturne običaje koji imaju negativan utjecaj na djetetovo zdravlje i dobrobit. Na primjer, ne smije se izvoditi genitalna mutilacija djevojčica.

e) **SOS-ov obiteljski model zbrinjavanja djece razvija se imajući u vidu Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta:**

- Ako se pojavi neka informacija o fizičkom ili mentalnom nasilju, povredi ili zlostavljanju, zanemarivanju, mučenju ili eksploataciji djeteta u SOS-Dječjem selu, direktor Sela smjesta poduzima korake za zaštitu djeteta. Svako Selo moralo bi razviti jasnu proceduru za pravilno postupanje u ovakvim situacijama.
- U svakom Selu, Konvencija o pravima djeteta igra važnu ulogu u procesu planiranja i evaluacije. Tijekom procesa godišnjeg planiranja provodi se evaluacija kojom se osigurava da Selo i njegovi djelatnici postupaju u skladu s Konvencijom o pravima djeteta.

2. SOS-majka vodi SOS-obitelj

SOS-majka živi s djecom, pruža im emocionalnu sigurnost te mogućnost da razviju nove i trajne veze unutar njezine obitelji, gdje ljubav može nesmetano rasti. SOS-majka je istovremeno djelatnica stručno osposobljena da vodi brigu o djeci i koja surađuje s drugim djelatnicima Sela kako bi udovoljila svim potrebama djece.

(Standard)

“...moramo zvanje majke SOS-Dječjeg sela učiniti privlačnim i u intelektualnom i u duhovnom smislu. Zato moramo stvoriti novo zvanje za modernu ženu, poput zvanja medicinske sestre ili socijalne radnice.”

- Hermann Gmeiner –

Trajan i stabilan odnos SOS-majke i djece koja su joj povjerena na brigu predstavlja srž SOS-ovog obiteljskog modela zbrinjavanja djece. Dijeleći svoj život i osjećaje s djecom, SOS-majka izgrađuje brižnu obitelj u kojoj emocionalne rane mogu zacijeliti, a samopouzdanje jača. SOS-majka je ujedno stručno osposobljena djelatnica za skrb o djeci koja je preuzela obavezu da dugoročno brine za njih. Ona je glava SOS-obitelji i brižna roditeljica svakom svom djetetu.

Organizacija SOS-Dječje selo posvećena je stvaranju zvanja SOS-majke u svakoj zemlji u kojoj djeluje. Mi moramo zajamčiti sveobuhvatan proces selekcije, visoki standard obuke kao i stalnu podršku njenom radu. Te mjere osiguravaju kontinuirani razvoj SOS-majke, dopuštaju joj da proširuje svoje sposobnosti i kvalifikacije i raste u skladu sa svojim potencijalom. Direktor Sela SOS-majci pruža podršku i potiče kulturu učenja, odgovornosti i inicijative kod svih djelatnika Sela.

Odgovornosti

- a) **SOS-majka:** SOS-majka glava je SOS-obitelji i direktno odgovorna za brigu o svojoj djece te za njihov razvoj. Ona ih vodi prema samostalnosti i neovisnosti te upravlja procesom donošenja odluka za svoju djecu. Kad je potrebno, traži stručne savjete od ostalih djelatnika u Selu. SOS-majka radi na svom kontinuiranom profesionalnom razvoju.
- b) **SOS-teta i SOS-obiteljska pomoćnica:** SOS-teta i SOS-obiteljska pomoćnica pomažu majci u njenim zadaćama i zamjenjuju je kad je na dopustu. Specijalizirane su za brigu o djeci koja žive u različitim SOS-obiteljima i poštuju emocionalne veze između SOS-majke i njezine djece.

-
- c) **Pomoćno osoblje/stručni djelatnici:** Svi ostali djelatnici u Selu pružaju pomoćne usluge SOS-majci i njezinoj obitelji, nudeći stručne savjete i praktičnu pomoć na traženje SOS-majke, imajući u vidu seoski budžet i planove.
- d) **Direktor Sela:** Direktor Sela koordinira profesionalni razvoj SOS-majki i brine za to da imaju individualnu podršku potrebnu za ostvarenje njihovih zadataka..
- e) **Izvršni direktor i Predsjedništvo:** Predsjedništvo osigurava izgradnju čvrstog i trajnog okvira za razvoj zvanja SOS-majke. Izvršni direktor daje prijedloge koji potiču razvoj i prihvaćenost zvanja SOS-majke te uz pomoć Predsjedništva promiče to zvanje u krugovima vlade, u obrazovnim ustanovama i drugim organizacijama iz sustava skrbi o djeci.

Smjernice

1. **Stvaranje brižnog obiteljskog okruženja:** Glavni cilj SOS-majke je stvaranje obiteljskog okruženja u kojem se djeca mogu oporaviti i odrastati u skladu sa svojim potencijalom. Ona prihvaća jedinstvenost svakog djeteta i brine za njihove individualne potrebe s poštovanjem i razumijevanjem. Ona pokazuje osjećaje i ljubav i stvara dom u kojem se mogu razvijati odnosi ispunjeni ljubavlju.
2. **SOS-majka predvodi proces donošenja odluka vezanih za njezinu djecu:** Kao glava obitelji, SOS-majka odgovorna je za postupke i odluke koje se tiču njezine djece. Ona preuzima ulogu roditelja djece, a svi ostali djelatnici koji rade s njezinom djecom rade uz njezinu upućenost i pristanak.
3. **Provodi se temeljit postupak selekcije i nalaženja kandidatkinja:** Postupak selekcije, kojim se jamči upošljavanje primjerenih SOS-majki, ključan je korak u zasnivanju SOS-obitelji. Sa svakom kandidatkinjom za SOS-majku razgovara se barem dvaput, uz pomno praćenje kako bi se utvrdilo ima li osobnost, kvalifikacije i potencijal da postane SOS-majka. Ovaj proces vodi direktor Sela uz pomoć glasnogovornice SOS-majki i/ili drugog djelatnika koji može, ali ne mora raditi u samom Selu, a koji ima iskustva u selektiranju SOS-majki.
4. **SOS-majka ima jasan profesionalni put:** Jasan ustroj profesionalnog razvoja dio je uvjeta službe u nacionalnoj udruzi. Nove SOS-majke dobivaju detaljne informacije o glavnim etapama u karijeri SOS-majke.
5. **SOS-majke prolaze edukaciju tijekom cijele svoje karijere:** Novozaposlena SOS-majka prolazi početni, dvogodišnji program treninga kako bi se stručno osposobila za zvanje SOS-majke. Tijekom tog perioda nosi naziv SOS-majke pripravnice. Njen se trening sastoji od najmanje tri mjeseca teorijskog treninga o zbrinjavanju djece te dvadeset jednog mjeseca praktičnog treninga uz rad. Nakon toga, SOS-majke sudjeluju u trajnim edukacijama kroz cijelu svoju karijeru. Za svaku SOS-majku obavezna su minimalno dva tjedna treninga bar jednom u dvije godine. Osim toga, u samom Selu organizira se trening uz rad u trajanju od minimalno jednog tjedna godišnje.

-
6. **Odgovornost za SOS-obitelj nakon godinu dana:** Prije nego što preuzme odgovornost za vlastitu SOS-obitelj, SOS-majka pripravnica mora najmanje godinu dana raditi u Selu, uključujući tri mjeseca teorijskog treninga.
 7. **Svaku SOS-majku u stručnom smislu vodi direktor Sela:** Direktor Sela jednom godišnje vrši evaluaciju rada SOS-majke. Svakih šest mjeseci (najkraći rok) slijedi kontrolni sastanak kako bi se za SOS-majku osigurao potreban trening i drugi oblici pomoći. Osim toga, direktor tijekom neformalnih razgovora koji se održavaju jednom mjesečno redovito daje *feedback* i podršku SOS-majci.
 8. **SOS-teta i SOS-obiteljska pomoćnica kvalificirane su za rad s djecom:** SOS-teta i SOS-obiteljska pomoćnica prolaze specijalizirani trening koja ih priprema za privremenu brigu o djeci iz različitih obitelji te za vođenje kućanstva koje im inače ne pripada. Odgovaraju voditelju stručnog tima za razvoj djece.
 9. **Glasnogovornica SOS-majki preuzima vodeću ulogu u Selu:** Najmanje jednom u dvije godine, SOS-majke, SOS-tete i/ili SOS-obiteljske pomoćnice biraju glasnogovornicu SOS-majki. Ona je njihova zastupnica i punopravna članica seoske komisije. Ona promiče zvanje SOS-majke i zajedno s drugim SOS-majkama daje prijedloge koji se tiču daljnjeg razvoja profesije.

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

- a) **Provodi se temeljit postupak selekcije i nalaženja kandidatkinja**
 - Kriterije za nalaženje i selekciju kandidatkinja postavlja svaka nacionalna udruga uzimajući u obzir lokalnu situaciju u zemlji.
 - Prikladne kandidatkinje za zvanje SOS-majke obično imaju između 25 i 40 godina i bar osam do deset godina naobrazbe. Ušle su u životnu fazu u kojoj mogu mirno preuzeti obavezu da odgoje bar jednu generaciju djece u SOS-obitelji.
 - Kandidatkinje su obično neudane ili razvedene žene, ili pak udovice, koje nemaju malu djecu koja bi ovisila o njima.
 - Osjećaju duboku brigu i poštovanje za djecu koja nisu njihova i koja trebaju novi dom i obitelj.
 - Dobrog su tjelesnog i duševnog zdravlja, otvorene su, tolerantne prema drugim kulturama, toplog srca i snalažljive.
 - Trebale bi imati praktične vještine u pogledu skrbi o djeci i vođenju kućanstva.
 - Formalno radno iskustvo nije nužno, ali ima prednost.

b) SOS-majka ima jasan profesionalni put	
Nalaženje i selekcija	<ul style="list-style-type: none"> ○ Prije same selekcije, potencijalna kandidatkinja može neko vrijeme boraviti u SOS-Dječjem selu kako bi bolje razumjela zvanje SOS-majke. ○ Nakon selekcije, žena potpisuje ugovor o radu i počinje karijeru kao SOS-majka pripravnica.
SOS-majka pripravnica <i>Prve dvije godine rada</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Prve dvije godine njene karijere sastoje se od tri mjeseca teorijskog treninga o zbrinjavanju djece te 21 mjeseca praktičnog treninga uz rad. Tri mjeseca teorijskog treninga s punim radnim vremenom je minimalni uvjet – bolje je da takav trening potraje duže. ○ SOS-majka pripravnica trebala bi proći minimalno dva mjeseca praktičnog treninga u Selu prije početka teorijskog treninga. To iskustvo pripravnički staž čini djelotvornijim. ○ Tijekom prvih šest mjeseci njezina rada, direktor Sela održava mjesečne sastanke i pruža savjete. Procjenjuje se njen rad i ona prima stalnu orijentaciju o životu SOS-obitelji. ○ SOS-majci pripravnici dodjeljuje se iskusna SOS-majka koja ima ulogu mentorice i koja pripravnici daje <i>feedback</i> i podršku. ○ Nakon dvogodišnjeg pripravničkog perioda, SOS-majka pripravnica dobiva zvanje SOS-majke, i slijedi smjernice organizacije za profesiju SOS-majke. Ovaj važan korak u karijeri moguć je ako je: <ul style="list-style-type: none"> a) SOS-majka pripravnica odgovorna za svoju SOS-obitelj; i b) Ako evaluacija direktora Sela pokaže da joj njen rad i vještine dopuštaju prelazak u zvanje SOS-majke. ○ Nakon završetka dvogodišnjeg pripravničkog perioda, u Selu se održava svečanost kojom se proslavlja njeno stupanje u redove SOS-majki širom svijeta.
SOS-majka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Za svaku SOS-majku obavezan je dodatni trening u trajanju od najkraće dva tjedna svake dvije godine. Dodatna obuka namijenjena je poticanju razmišljanja o svakodnevnom radu na zbrinjavanju djece, razmjeni iskustava između SOS-majki iz različitih Sela i razvijanju novih vještina. ○ Osim toga, u Selu se održavaju programi obrazovanja uz rad bar jedan tjedan godišnje. Ti su programi obično izrađeni prema preporukama SOS-majki. Sastoje se od radionica koje traju jedan do dva dana, te seminara i skupina za diskusiju, koje vode djelatnici Sela ili vanjski suradnici. ○ SOS-majke također mogu provesti dva do tri dana godišnje na seminaru oporavka. To je razdoblje posvećeno introspekciji, a organizira se na odgovarajućoj lokaciji izvan Sela. Tamo SOS-majke, udaljene od života u Selu, nalaze vrijeme i prostor da rade na sebi, bilo individualno ili kao članice skupine. ○ Nakon najmanje sedam godina staža, direktor Sela može nominirati SOS-majku za prsten SOS-Dječjeg sela. Ta se nominacija šalje izvršnom direktoru.
Odlazak u mirovinu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Majku se znatno prije umirovljenja priprema za taj korak kroz osobne razgovore i seminare. Pripreme počinju bar tri do četiri godine prije odlaska u mirovinu. ○ U idealnim uvjetima, SOS obitelj je ustrojena na taj način da u vrijeme

	<p>njezina umirovljenja u obitelji nema djece mlađe od 14 godina.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kad SOS-majka ode u mirovinu, Selo ostaje u kontaktu s njom, organizirajući sastanke i događanja za umirovljene SOS-majke. Bar jednom godišnje, Selo stupa u kontakt s umirovljenom majkom i poziva je da prisustvuje nekom posebnom događaju. Ohrabruje se i podupire trajna veza između SOS-majke i njene odrasle djece.
--	--

c) **SOS-teta i SOS-obiteljska pomoćnica kvalificirane su za rad s djecom**

- SOS-teta je djelatnica kvalificirana za skrb o djeci koja živi u Selu. Kad je SOS-majka na dopustu, SOS-teta useljava u relevantnu SOS-kuću i privremeno preuzima brigu za djecu. Ona također pomaže SOS-majci tijekom teških radnih razdoblja, pomažući joj u odgoju djece i kućanskim poslovima. Kao i SOS-majka, i SOS-teta je neudana i nema malu djecu koja ovise o njoj. SOS-obiteljska pomoćnica obavlja iste funkcije kao i SOS-teta. Razlika je u tome što pomoćnica živi u zajednici, može biti udana i imati vlastitu djecu. Ona također useljava u SOS-kuću kad su SOS-majke odsutne.
- SOS-teta ima pravo na iste mirovinske beneficije kao i SOS-majka, uključujući zdravstveno osiguranje, rješavanje stambenog pitanja i penziju. Obiteljska pomoćnica nema pravo na mirovinske beneficije SOS-majke, jer ona može računati na dugoročnu sigurnost svoje obitelji u zajednici.
- Svaka nacionalna udruga sama odlučuje hoće li uposliti SOS-tete, SOS-obiteljske pomoćnice ili neku kombinaciju oba zvanja. Odluka ovisi o tome što je bolje za SOS-majku i njenu obitelj, te o zakonskom okviru i tržištu radne snage.

Kakvi su opći radni uvjeti?

- SOS-tete i obiteljske pomoćnice obično rade s dvije do tri različite SOS-obitelji ili se izmjenjuju po cijelom Selu. Zato moraju imati fleksibilne radne navike i biti sposobne brzo se prilagoditi različitim kućanstvima i djeci.
- Općenito gledano, SOS-tete i obiteljske pomoćnice prolaze većinu programa iz treninga za SOS-majke, a uz to pohađaju i poseban trening za privremenu brigu o djeci. Njihov trening im služi i kao priprema u slučaju da SOS-teta ili SOS-obiteljska pomoćnica odluči prijaviti za upražnjeno mjesto SOS-majke.
- SOS-tete ili obiteljske pomoćnice zapošljavaju se baš za ta radna mjesta kad se pokaže potreba. Imaju se pravo prijaviti na natječaj za SOS-majke ako se oslobodi neko od tih radnih mjesta.

d) **Glasnogovornica SOS-majki preuzima vodeću ulogu u Selu**

- Kad preuzme tu funkciju, glasnogovornici SOS-majki može se ponuditi kratka radionica o vještini vođenja ili vještini održavanju sastanaka.
- Može ju se pozvati na nacionalne sastanke za planiranje ili na regionalne konferencije na kojima se raspravlja o problematici i politici koja se tiče SOS-majki i njihovih obitelji.
- Glasnogovornica SOS-majki potiče se da stupi u kontakt s glasnogovornicama SOS-majki iz drugih Sela radi razmjene ideja i informacija, ili planiranja zajedničkih aktivnosti.
- Budući da zaduženja glasnogovornice SOS-majki oduzimaju dosta vremena, treba pripaziti da može računati na pomoć u svojoj obiteljskoj kući. U prvom planu je uvijek briga za njenu SOS-obitelj.

e)

Ključna zaduženja SOS-majke

SOS-majka je glava SOS-obitelji i direktno je odgovorna za zbrinjavanje i razvoj svakog djeteta koje joj je povjereno na brigu. Ona predvodi proces donošenja odluka vezanih uz njezinu djecu, a svakodnevne odluke donosi sama. Također prema potrebi traži stručne savjete drugih djelatnika Sela, kako bi osigurala donošenje najboljih mogućih odluka za svoju djecu.

1. Stvaranje doma

SOS-majka pretvara SOS-kuću u toplo, brižno i sigurno mjesto za svoju SOS-djecu. Dom je mjesto gdje vlada opuštenu atmosferu, gdje sve odzvanja od smijeha i zabave, gdje SOS-majka i njena djeca uvijek mogu dovesti svoje prijatelje.

2. Vođenje SOS-obitelji

SOS-majka je glava obitelji i središnja figura u životima svoje djece. Obiteljske veze održavaju se i nakon što djeca odrastu i napuste skrb svoje SOS-majke.

3. Osiguravanje blagostanja djece pružanjem roditeljske brige

SOS-majka potiče razvoj svakog djeteta i adolescenta u svojoj SOS-obitelji. Ona stvara brižno obiteljsko okruženje i podupire fizičko, emocionalno intelektualnom, socijalno i duhovno blagostanje svakog djeteta, uzimajući u obzir djetetovo biološko, socijalno i kulturno podrijetlo.

4. Razvijanje vlastitog blagostanja

SOS-majka razvija vlastito blagostanje. Ona nastoji postići ravnotežu u svom životu i uživati u osobnom slobodnom vremenu i interesima. Posebnu pažnju posvećuje održavanju svog osobnog, fizičkog, mentalnog, emocionalnog i duhovnog blagostanja.

5. Obavljanje kućanskih poslova

Svaka je majka odgovorna za vođenje vlastitog kućanstva i svih potrebnih kućanskih aktivnosti. Ona ima mjesečni budžet i vodi kućanstvo na ekonomičan način. Također se brine za pravilno održavanje kućnog namještaja i opreme.

6. Učenje djece odgovornom ponašanju

Iako SOS-majka brine za potrebe djeteta, ona istodobno stvara mogućnosti da se dijete nauči većoj samostalnosti i odgovornosti. Kao roditelj, ona svoje roditeljske vještine koristi da na primjeren način usmjerava djecu različite dobi.

7. Interakcija i aktivno sudjelovanje u zajednici

SOS-majka potiče djecu na interakciju s djecom iz drugih SOS-obitelji i šire zajednice. SOS-majka brine za to da ona i njena obitelj žive i funkcioniraju kao integralni i aktivni dio zajednice.

f)

Ključna zaduženja SOS-tete ili SOS-obiteljske pomoćnice

SOS-teta ili obiteljska pomoćnica na razne načine pruža pomoć SOS-majci. Ona poštuje ulogu SOS-majke kao osobe koja snosi najveću odgovornost za djecu, ali istovremeno i sama doprinosi blagostanju i razvoju djece.

1. Pomažu i zamjenjuju SOS-majke i izravno brinu za djecu

SOS-teta ili SOS-obiteljska pomoćnica surađuju sa SOS-majkom u skladu s dogovorenim okvirom. Taj okvir uključuje sve razumne zahtjeve SOS-majke glede brige za njezinu djecu i dom. Kad SOS-majka iz bilo kojeg razloga nije sa svojom obitelji, SOS-teta ili SOS-obiteljska pomoćnica zamjenjuje SOS-majku i brine za njezinu obitelj.

2. Pomaže SOS-majci u aktivnostima vezanima uz razvoj djeteta

Osjetljiva je na razvoj svakog djeteta i pomaže SOS-majci u integriranju ciljeva djetetova razvojnog plana u njegove dnevne aktivnosti.

3. Predstavlja dodatni uzor za djecu

Kao važna figura u životu djece, ona ima velik utjecaj na to kako se djeca razvijaju. Svjesna je te svoje uloge i pruža djeci još jednu odraslu perspektivu, dijeleći s njima svoje vrijednosti i životno iskustvo.

3. Djeca se smještaju u SOS-obitelj samo ako je to u njihovom interesu

Za prijem u SOS-Dječje selo u obzir se uzimaju samo ona djeca čije se potrebe najbolje mogu zadovoljiti u SOS-obitelji. Postupak prijema djeteta jamči pažljivu procjenu svakog djeteta prije smještanja u SOS-obitelj.

(Standard)

“Toliko toga ovisi o pravom sastavu SOS-obitelji... djecu obično možemo smjestiti u onaj tip SOS-obitelji koji najbolje zadovoljava njihove potrebe.”

- Hermann Gmeiner –

Ulažemo velike napore u to da u SOS-obitelji smjestimo baš onu djecu kojoj će takva vrsta skrbi najbolje koristiti. Za prijem u SOS-obitelj uzimaju se u obzir samo djeca kojoj je potreban novi dom u trajnom obiteljskom okruženju i za koju nigdje ne postoji prikladniji smještaj. Implementacija jasnih kriterija za prijem i strukturirani proces prijema jamče pouzdanost postupka. Proces je ojačan i suradnjom sa službenim tijelima socijalne skrbi jer se tako osigurava zakonitost smještanja djeteta u SOS-obitelj.

Svjesni smo da svako dijete u svoju novu SOS-obitelj dolazi sa svojom specifičnom poviješću, podrijetlom i osjećajem identiteta. Zbog toga ohrabrujemo suradnju s djetetovom biološkom obitelji. Želimo da prijelaz u novi dom prođe što je moguće bezbolnije i da stvorimo temelj za kontinuiranu vezu s obitelji.

Odgovornosti

- a) **SOS-majka:** SOS-majka dužna je procijeniti nudi li njena SOS-obitelj najprikladniju obiteljsku okolinu za dijete; dužna je pripremiti djecu u njenoj SOS-obitelji za dolazak novog brata ili sestre; ona brine da se novo dijete osjeća dobrodošlo i prihvaćeno u svojoj novoj SOS-obitelji.
- b) **Stručni djelatnik:** Jedan djelatnik zadužen je za prikupljanje informacija o djetetovoj prošlosti kao i o njegovoj sadašnjoj situaciji. Stručni suradnik za razvoj djeteta pomaže SOS-majkama pri suradnji s biološkim roditeljima i koordinira moguće zakonske formalnosti.
- c) **Direktor Sela:** Direktor Sela snosi glavnu odgovornost za to da dom u SOS-obitelji pronađu samo ona djeca koja zadovoljavaju kriterije prijema i za koje se ne može pronaći prikladniji oblik smještanja.

Smjernice

- 1. Proces prijema djeteta vodi komisija za prijem djece:** Komisija donosi procjenu o tome je li SOS-obitelj najbolji način skrbi za dijete; određuje koja bi SOS-obitelj bila najprimjerenija, u dogovoru s relevantnim SOS-majkama; pribavlja svu potrebnu dokumentaciju i osigurava zadovoljavanje svih pravnih uvjeta; čuva svu potrebnu dokumentaciju procesa prijema. Na čelu komisije je direktor Sela. Osim njega, komisiju obično čine članovi stručnog tima za razvoj djeteta. Glasnogovornica SOS-majki mora se konzultirati kad je to nužno. Komisija surađuje s državnim socijalnim službama, a socijalni radnik zadužen za pojedini slučaj može se priključiti komisiji u ulozi savjetnika.
- 2. Molbe za prijem pregledavaju se u skladu s jasnim kriterijima za prijem:** Za smještaj u SOS-obitelj uzimaju se u obzir samo ona djeca kojoj je potreban novi dom u trajnom obiteljskom okruženju. Prednost imaju djeca bez roditelja i napuštena djeca bez rodbine koja bi im mogla osigurati dugoročnu obiteljsku skrb. Ostali slučajevi koji se mogu uzeti u obzir uključuju djecu zakonski oduzetu roditeljima, a kojoj je potrebna dugoročna obiteljska skrb. Obično se primaju djeca mlađa od deset godina, osim ako su dio grupe mlađih bioloških braće i sestara. Djeca s blagim fizičkim ili mentalnim smetnjama uzimaju se u obzir za prijem ako se njihovim potrebama može udovoljiti unutar SOS-obitelji. Djeca s teškim smetnjama u fizičkom i/ili mentalnom razvoju šalju se u ustanove drugačijeg tipa, gdje se može udovoljiti njihovim posebnim potrebama.
- 3. Socijalne službe su partneri u procesu prijema:** Komisija za prijem djece surađuje sa socijalnim službama, čime se osigurava da su svi slučajevi temeljito proučeni i da su zadovoljeni svi zakonski uvjeti za smještaj. Komisija pomaže socijalnim službama u procesuiranju slučajeva, i pruža pomoć kad god je to potrebno, ili na zahtjev. Ako ne postoji zakonski partner koji će istražiti obiteljsku situaciju djece, odgovornost za to preuzima organizacija SOS-Dječje selo.
- 4. Pažljivo se razmatraju okolnosti svakog djeteta:** Komisija za prijem vrši procjenu djetetove prošle i sadašnje situacije, kako bismo bili sigurni da je djetetu doista potrebna pomoć te da je smještaj u SOS-obitelj najbolji način da mu se pomogne. Komisija mora biti sigurna da ne postoje bolje opcije za smještaj djeteta. Ako dijete ima biološku obitelj, komisija za prijem razmatra na koji način se tom djetetu može najbolje pomoći unutar njegove vlastite obitelji
- 5. Djetetova biološka obitelj prihvaća se kao partner u skrbi za dijete:** Djetetovu biološku obitelj upoznaje se sa SOS-ovim obiteljskim modelom zbrinjavanja djece i poziva na upoznavanje sa SOS-majkom i obitelji za dijete. Uključeni su u cjelokupan proces prijema. Time se osigurava pribavljanje podataka o djetetovoj prošlosti i stvara se solidan temelj za održavanje obiteljskih veza i nakon što dijete počne živjeti u Selu.

-
6. **Poman odabir prave SOS-obitelji:** Svako dijete smješta se u SOS-obitelj koja najbolje odgovara njegovim individualnim potrebama te potrebama djece koja već žive u toj obitelji. Posebno je važno da se dijete smjesti u obitelj s najprikladnijom SOS-majkom, s obzirom na njene najbolje osobine i sposobnosti, no do smještaja dolazi tek nakon što je SOS-majka dobije detaljne informacije o djetetovoj prošlosti i potrebama i potvrdi da je spremna preuzeti brigu za još jedno dijete. Poduzima se sve što je moguće da se održi struktura biološke obitelji, s djevojčicama i dječacima različite dobi. Biološki braća i sestre ostaju u istoj obitelji. Djeca se smještaju u SOS-obitelj u kojoj će moći odrastati u skladu sa svojim kulturnim i vjerskim specifičnostima.
 7. **Pripreme za prijem djeteta u SOS-obitelj:** SOS-majka priprema drugu djecu u svojoj SOS-obitelji za dolazak novog brata ili sestre. Dijete prije prijema posjećuje svoju novu SOS-obitelj. U idealnom slučaju, dijete na dan prijema stiže u pratnji rođaka koji ga predaju na brigu SOS-Dječjem selu.
 8. **Pribavljanje rodnog lista, osobnih dokumenata te podataka o prošlosti djeteta:** Ulaže se kontinuiran napor da svako dijete dobije jasno dokumentiran identitet u obliku rodnog lista, putovnice ili drugih osobnih dokumenata koji će im trebati u budućnosti. Istovremeno se prikupljaju sve raspoložive informacije o djetetovom životnom razvoju, poput školske ili zdravstvene dokumentacije. Ulaže se i napor da se za dijete osigura sva imovina ili nasljedstvo na koje ima pravo.

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

- a) **Molbe za prijem pregledavaju se u skladu s jasnim kriterijima za prijem**
 - Ako je to moguće, treba procijeniti razvojni status djeteta. To može uključiti psihološke testove, liječničke preglede i istraživanje djetetove prošlosti.
 - Posebno je važno osigurati da se djeca mentalno i fizički uklapaju u SOS-obitelj. Djeca s neizlječivim bolestima se ne primaju, nego se preporučuju za smještaj u ustanovu drugačijeg tipa, gdje se mogu zadovoljiti njihove posebne potrebe.
 - Ako se na prijemu djeteta u SOS-obitelj ne zna njegovo prezime, prvo se pita SOS-majku da li bi željela dati svoje prezime djetetu. Ako odbije, razmatraju se druge mogućnosti.
- b) **Socijalne službe su partneri u procesu prijema djece**
 - Kontakti sa socijalnim službama ne bi se smjeli svesti samo na konkretne zahtjeve za smještaj, nego bi trebali biti dijelom stalnog i snažnog suradničkog odnosa koji se temelji na redovitim i osobnim kontaktima.
 - Kad je to potrebno, socijalnim službama može se ponuditi dodatna pomoć: od kontrolnih posjeta i ohrabrenja, do konkretnijih vidova pomoći kao što su ponuda prijevoza za posjete djeci ili čak provođenja početnog ispitivanja slučajeva.

4. Aktivna podrška razvoju djeteta

Svako dijete ima mogućnosti za individualni razvoj u skladu s vlastitim potrebama i potencijalom. SOS-majka usmjerava razvoj djece iz svoje SOS-obitelji. U tome joj pomažu drugi djelatnici pružanjem stručne pomoći (servisa) i organiziranjem aktivnosti koje se ne mogu pronaći u lokalnoj zajednici. Svi djelatnici SOS-Dječjeg sela uvažavaju i promiču prava svakog djeteta.

(Standard)

“Ako ne shvaćamo važnost djetetova odnosa s njegovom majkom, ne shvaćamo ni dječju prirodu. Jer taj odnos temelj je čitavog našeg razvoja, i kao pojedinaca i kao članova društva.”

- Hermann Gmeiner –

Svako dijete doživljava se kao jedinstveni pojedinac i dobiva pomoć potrebnu da se razvije u odgovornog, aktivnog člana društva. U poticanju djetetova razvoja, SOS-majka i ostali članovi stručnog tima usredotočuju se na snage, sposobnosti i potencijal djeteta. SOS-majka podupire njihovo fizičko, emocionalno, intelektualno, socijalno i duhovno blagostanje, uzimajući u obzir biološke, socijalne i kulturne specifičnosti svakog djeteta. Voditelj mladih nastavlja pomagati taj razvoj kad se djeca presele u kuću za mladež.

Kroz provođenje redovitog i strukturiranog procesa razvojnog planiranja djece, potencijal svakog djeteta pažljivo se razmatra i usmjerava. Zahvaljujući dokumentaciji, napredak svakog djeteta podložan je provjeri, a njihovi su uspjesi vidljivi. Proces razvojnog planiranja pomaže SOS-majci, voditelju mladih i ostalim stručnim djelatnicima da prepoznaju, potpomognu i potaknu razvoj interesa, sposobnosti, talenata i potencijala svakog djeteta. Također im pomaže da koordiniraju svoje napore radeći na jasnim razvojnim ciljevima.

Odgovornosti

- a) **SOS-majka:** SOS-majka potiče razvoj svakog djeteta u svojoj SOS-obitelji i vodi ih prema samostalnosti i neovisnosti. Ona stvara brižno obiteljsko okruženje, upravlja djetetovim razvojnim planom i kad je potrebno traži dodatnu pomoć od direktora Sela i članova stručnog tima.
- b) **Voditelj mladih:** Voditelj mladih potiče razvoj svake mlade osobe koja živi u kući za mladež, te stvara brižnu okolinu gdje mladi mogu razviti životne vještine i odgovornost za sebe. Voditelj mladih upravlja razvojnim planovima mladih.

-
- c) **Stručni djelatnici:** Brinu se da svaka SOS-obitelj dobije sredstva potrebna za ispunjenje njihovih potreba. Uspostavljaju veze sa službama u lokalnoj zajednici i prema potrebi pružaju specijalizirane usluge u Selu. Njihov rad koordinira i nadzire direktor Sela ili viši član stručnog tima za razvoj djece.
- d) **Direktor Sela:** Direktor Sela pomaže svakoj SOS-majci i voditelju mladih pri postavljanju razvojnih ciljeva za njihovu djecu i mlade. Osigurava da za svako dijete postoji razvojni plan koji se revidira jednom godišnje, da SOS-majka dobiva svu pomoć koju zatraži te da je suradnja između SOS-majke, voditelja mladih i ostalih stručnih djelatnika dobro koordinirana. Također mora imati uvid u opće razvojne potrebe djece u Selu.

Smjernice

1. **Djeca aktivno sudjeluju u životu i odlukama SOS-obitelji:** SOS-majka pokazuje osjetljivost za potrebe koje djeca sama izraze i daje im mogućnost da budu saslušani. Djeca sudjeluju u donošenju odluka koje se tiču njihovih života i odgovorno se ponašaju u obitelji. Odrastajući, djeca preuzimaju sve veću odgovornost za svoj život i razvoj.
2. **Njeguje se socijalni i emocionalni razvoj:** Svako dijete dobiva ljubav, naklonost i nježnost od svoje SOS-majke, braće i sestara. Ujedno ih se ohrabruje da izražavaju svoje osjećaje. Djetetu se pomaže da gradi i održava obiteljske odnose, prijateljstva i druge socijalne kontakte. Dijete se uči komunikaciji i interakciji s drugima kroz aktivan obiteljski život, u vrtiću i školi, te sudjelovanjem u različitim grupnim aktivnostima u zajednici i Selu. Podupire se kontakt s djetetovom biološkom obitelji i zajednicom.
3. **Pomaže se moralni i duhovni razvoj:** Dijete uči o kulturnim vrijednostima, moralu i vjerskim običajima na način koji uvažava njegovo obiteljsko podrijetlo. Svaki član SOS-obitelji ima priliku i slobodu izraziti svoja vjerska uvjerenja. SOS-organizacija jamči uživanje tog prava svim članovima obitelji, i osigurava im potrebne resurse kad je to potrebno. Zahvaljujući svakodnevnoj interakciji s obitelji, prijateljima i drugim kontaktima unutar zajednice, djeca razvijaju vrijednosti i uvjerenja koja ih prate cijeli život.
4. **Stvara se čvrst obrazovni temelj čija se izgradnja nastavlja i u odrasloj dobi:** Identificiraju se i nude mogućnosti za školovanje koje odgovaraju individualnim potrebama svakog djeteta. Programi naobrazbe i različitih treninga traže se u zajednici, umjesto da ih se organizira u Selu.
5. **Potiču se igranje i ostale slobodne aktivnosti:** Igranje i druge slobodne aktivnosti važni su za poticanje dječjeg razvoja. U obiteljskoj kući SOS-majka stvara atmosferu u kojoj djeca dobivaju ohrabrenje za igru. Djecu uključuje u raznovrsne kreativne i stimulativne aktivnosti koje na najbolji način zadovoljavaju njihove individualne potrebe, interese i sposobnosti. Svako Selo organizira strukturirane programe slobodnih aktivnosti za svu djecu koji se odvijaju tijekom školskih praznika i uključuju obrazovne, komunalne i rekreativne aktivnosti.

-
6. **Potiče se tjelesno zdravlje:** Velika se pozornost posvećuje nastojanjima da svako dijete odrasta u zdravom okruženju. Promiču se vrijednosti kvalitetne prehrane, osobne higijene i fizičke aktivnosti. Djeca dobivaju zdravu i uravnoteženu prehranu u SOS-obitelji. Osigurava se program spolnog odgoja i razvija svijest o štetnosti alkohola, duhana i narkotika. Svako dijete jednom godišnje ide na sistematski pregled, kao i na obavezna cijepljenja i ostale preventivne mjere.
 7. **Provodi se formalni postupak razvojnog planiranja za djecu:** Jednom godišnje održava se sastanak za razvojno planiranje svakog djeteta, o čemu se vodi potrebna pisana evidencija. Redovito se održavaju kontrolni sastanci za redovitu pomoć SOS-majkama u neprestanom nadgledanju razvoja njezine obitelji. Kad se dijete preseli iz obiteljske kuće u zajednicu mladih, odgovornost za vođenje proces preuzima voditelj njihove kuće za mladež. Direktor Sela se bar jednom godišnje sastaje sa svakom SOS-majkom da prodiskutira ukupni razvoj njezine djece.

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

- a) **Djeca aktivno sudjeluju u životu i odlukama SOS-obitelji**
 - Kroz sudjelovanje djeca uče važne životne vještine poput komunikacije, suradnje, međusobnog razumijevanja, rješavanja konflikata, pregovaranja i donošenja odluka. Te esencijalne vještine potrebne su kako bi postali samostalni odrasli ljudi i odgovorni, aktivni članovi društva.
- b) **Njeguje se socijalni i emocionalni razvoj**
 - Kad se to procijeni korisnim za dijete, ono dobiva potpuni pristup informacijama o svom obiteljskom podrijetlu i osobnoj povijesti, osim u slučajevima gdje takva informacija može naškoditi njihovu blagostanju. Time se djetetu pomaže da razvije jak osjećaj identiteta i vlastitih korijena.
- c) **Podupire se moralni i duhovni razvoj**
 - Svaka SOS-obitelj koja želi redovito prisustvovati vjerskim ceremonijama ima potporu za to
 - Svaki direktor Sela donosi odluku o tome hoće li se održavati dnevno okupljanje na kojem će sve SOS-obitelji izreći SOS-molitvu. Može uzeti u obzir i neki drugi redoviti ritual koji okuplja Selo u meditaciji i davanju zahvalnosti.
- d) **Postavlja se čvrst obrazovni temelj čija se izgradnja nastavlja i u odrasloj dobi**
 - Svesrdno se podupire dodatni programi obuke ili sveučilišna naobrazba ovisno o djetetovim talentima. Trebalo bi također pronaći odgovarajuće obrazovne programe za djecu s poteškoćama u učenju.

e) **Provodi se formalni postupak razvojnog planiranja za djecu**

- *Kakav se postupak slijedi?*
 - Razvojno planiranje je jednostavan proces, koji u obiteljskoj kući vodi SOS-majka, a u kući za mladež voditelj mladih. U idealnom slučaju, sastoji se od tri glavna aspekta:
 1. Prikupljaju se opservacije o ukupnom razvoju djeteta koje pokazuju što je postignuto tijekom te godine. Naglasak je na jakim stranama, sposobnostima i potencijalu na svakom razvojnom području.
 2. Definišu se i usuglašuju dugoročni i kratkoročni ciljevi. Ti ciljevi su jasni, konkretni i mjerljivi.
 3. Utvrđuju se i usuglašuju detaljni postupci koji pomažu razvoj djece ili mladih.
- *Tko obično sudjeluje u godišnjem sastanku za razvojno planiranje?*
 - Dijete sudjeluje u procesu i mišljenja djeteta pomno se razmatraju. Time se dijete ohrabruje da realistično razmišlja o svojoj budućnosti i da ozbiljno pristupa svojim planovima. To je posebno važno kad počnu živjeti u zajednici mladih, gdje se od njih očekuje da aktivno sudjeluju u procesu planiranja.
 - SOS-majci pomaže član stručnog tima koji je u najužem kontaktu s njenom obitelji. SOS-majka na suradnju može pozvati i druge djelatnike koji igraju neku ulogu u djetetovu životu, na primjer, učitelja.
 - U slučaju mladih, na sastanku za razvojno planiranje sudjeluju mlada osoba, voditelj mladih, SOS-majka i direktor Sela. Mlada osoba i voditelj mladih razgovaraju jednom mjesečno na neformalnom sastanku kako bi razmotrili ostvarivanje ciljeva dogovorenih na sastanku za razvojno planiranje.
 - Direktor Sela može se pridružiti svakom sastanku za razvojno planiranje. Posebno je važno da bude uključen u proces razvojnog planiranja za mlade kako bi se sve velike financijske odluke mogle brzo donijeti.
- *Koji su tipovi pismene dokumentacije razvojnog planiranja korisni?*
 - Ako se koristi obrazac za razvojno planiranje, trebao bi biti jednostavan, lagan za korištenje i po mogućnosti ne dulji od četiri stranice. Takvi obrasci mogu varirati od Sela do Sela, ovisno o tome što je najpraktičnije za SOS-majke u pojedinim SOS-Dječjim selima.
 - Korisno je ako SOS-majka razvojne planove može čuvati u svojoj kući, kako bi se njima mogla poslužiti kad god je to potrebno. U uredu Sela čuva se ažurirani dosje sa svim dosadašnjim dokumentima koji se odnose na razvoj djeteta.

5. Programi za mlade nude mogućnosti za samostalni razvoj

U svakom SOS-Dječjem selu postoje programi za mlade koji nude mogućnosti za učenje i rast. Mladi izgrađuju stavove, ponašanja, samopouzdanje i vještine koje su im potrebne kako bi mogli odgovorno stvarati svoju budućnost i postati uspješni i aktivni članovi društva.

(Standard)

“Dječacima i djevojčicama u adolescentskoj dobi potrebna je podrška obitelji dok se uče samostalnosti.”

- Hermann Gmeiner –

Od dana kad dijete dođe u SOS-Dječje selo, učimo ga kako da postane neovisan, samostalan, aktivan član društva. Kad mladi preuzmu veću odgovornost za svoju životnu situaciju, posao i zaradu, to je trenutak koji znači prekretnicu u životu SOS-Dječjeg sela. Programi za mlade potpomažu taj proces i predstavljaju esencijalni dio SOS-ovog obiteljskog modela zbrinjavanja djece. Oni mladima nude niz mogućnosti kroz koje mogu još više razviti svoju osobnost i pripremiti se za samostalan život. Programi mogu uključivati edukaciju i trening, smještaj, programe za pokretanje posla, i programe praćenja.

Voditelj mladih (*youth leader*) igra ključnu ulogu u individualnom usmjeravanju mladih te u organizaciji i usmjeravanju programa za mlade. On ili ona promišlja načine da se pomogne njihov razvoj, uzimajući u obzir socijalnu i ekonomsku situaciju zajednice. SOS-majka usmjerava svoju djecu prema prikladnim programima za mlade i ostaje im na raspolaganju kao brižna roditeljica. Direktor Sela i drugi djelatnici pomažu ove mjere i preuzimaju različite uloge u programima za mlade.

Odgovornosti

- a) **Voditelj mladih:** Voditelji su zaduženi za pomaganje razvoja mladih te za vođenje mladih do samostalnosti. Voditelji mladih vode proces razvojnog planiranja za mlade koji žive u zajednici mladih. Mladi se mogu osloniti na njih i obratiti im se za savjete i razumijevanje. Voditelji mladih surađuju i konzultiraju se sa SOS-majkom i direktorom Sela pri donošenju važnih odluka o mladima koji žive u zajednici mladih. Također nude programe za mlade mladima koji žive u obiteljskim kućama. Voditelj mladih odgovara izravno direktoru Sela, osim u slučaju da je jedan voditelj mladih imenovan kao koordinator svih programa za mlade.

-
- b) **SOS-majka:** SOS-majka priprema djecu za smještaj u kućama za mladež i omogućuje njihovo sudjelovanje u drugim programima za mlade. Ona vodi razvojno planiranje za mlade koji još žive u njenoj obiteljskoj kući. SOS-majka daje preporuku za preseljenje mlade osobe iz obiteljske kuće u kuću za mladež. SOS-majka nastavlja ispunjavati roditeljske obaveze i pružati savjete i podršku i nakon što djeca napuste njenu izravnu skrb. Sudjeluje u konzultacijama oko svih velikih odluka vezanih za život mlade osobe.
- c) **Direktor Sela:** Direktor Sela odgovoran je za planiranje programa za mlade koji se nude SOS-obiteljima. On donosi konačnu odluku o vrstama pomoći koje se nude u tim programima i osigurava dostatna sredstva u godišnjem budžetu.

Smjernice

1. **Programi za mlade organiziraju uz pažljivo razmatranje potreba mladih i lokalne situacije:** Programi se planiraju prema razvojnim potrebama mladih, kulturnoj situaciji, ekonomskim realnostima na lokalnom planu te raspoloživim financijskim sredstvima. Programi potrebni svakoj pojedinoj mladoj osobi određuju se kroz proces izrade razvojnog plana, što počinje dok mlada osoba još živi u obiteljskoj kući. Direktor Sela osigurava postojanje čvrste veze između SOS-obitelji i kuće za mladež.
2. **Unaprijed definirani broj voditelja mladih organizira programe i vodi mlade:** Voditelji mladih rade s mladima koji žive u SOS-obiteljima i u kućama za mladež. Na svaku grupu od osmero do dvanaestero mladih mladih od osamnaest godina koji borave u smještaju za mlade dolazi jedan voditelj.
3. **Voditelji mladih educiraju se tijekom cijele karijere:** Novozaposleni voditelj mladih prolazi teorijski trening uz rad bar jednom mjesečno. Voditelji mladih pohađaju bar jedan seminar o zbrinjavanju mladih svake dvije godine.
4. **Mladima se nude obrazovni programi te programi profesionalne orijentacije:** Sva djeca i mladi bar jednom godišnje prolaze profesionalnu orijentaciju kako bi mogli odabrati što ih zanima, što ih vodi prema budućoj samostalnosti i/ili karijeri. Dok se školuju, mlade se ohrabruje da tijekom praznika nalaze poslove koji će ih izložiti realnostima zaposlenja i pomoći im da steknu dodatnu zaradu. SOS-majke i drugi djelatnici Sela svim mladima nude konstantnu profesionalnu orijentaciju.
5. **Mladima se nude programi osobnog razvoja:** Nude se programi koji mladima pomažu da nauče životne vještine i razviju svoju osobnost. Programi treninga uključuju razvoj veza, seksualnost i društvenu svijest. Organiziraju se i volonterski programi koji mladima pružaju mogućnost da konstruktivno sudjeluju u životu zajednice. Osim toga, direktor Sela ohrabruje susrete mladih koji žive samostalno kako bi ojačavale veze između njih i njihovih SOS-obitelji.

-
6. **Vođeni programi (poznati pod nazivom 'Zajednice mladih' u Smjernicama za mladež) nude se ili u Selu ili u njegovoj blizini:** Mladi se sele iz kuće SOS-obitelji u smještaj za mlade u dobi koja je primjerena stupnju njihova individualnog razvoja, ali nikad prije 14. godine života. Priprema za selidbu počinje bar godinu dana prije preseljenja. Grupa od osmero do dvanaestero mladih zajedno živi dijeleći kuhinju i dnevni prostor. Dok tamo žive, dužni su samostalno upravljati svojim budžetima za mlade i voditi kućanstvo, uz vodstvo i pomoć jednog voditelja mladih. Voditelji mladih su u stalnoj interakciji s mladima i osiguravaju im svakodnevnu orijentaciju i savjete.
 7. **Starija mladež dobiva podršku u vidu programa samostalnog življenja (poznat pod nazivom 'program polusamostalnog življenja' u smjernicama za mlade):** Mladi stariji od 18 godina koji imaju stabilno zaposlenje i koji pronađu, organiziraju i ugovore vlastiti smještaj, bilo da je riječ o najmu ili osobnom vlasništvu, imaju pravo zatražiti financijsku pomoć. Takva pomoć traje maksimalno tri godine, a cilj je pomoći mladoj osobi da samostalno živi. U svim slučajevima, mlada osoba plaća najmanje trećinu troškova najma ili povratka pozajmice. Mladi koji dobivaju pomoć za najam, kupovinu ili izgradnju smještaja sklapaju formalni ugovor sa organizacijom, u kojem se navode svi uvjeti. Takvi su mladi uglavnom sasvim odgovorni za upravljanje svojim životom i ne treba im voditelj zajednice mladih. Voditelji mladih u odnosu s njima imaju savjetodavnu ulogu.
 8. **Mladi se u cilju postizanja samostalnosti mogu prijaviti za programe financijske pomoći:** U lokacijama gdje su mogućnosti zaposlenja slabe programi financijske pomoći mladima pružaju mogućnost da započnu samostalan život. U slučajevima kad mlada osoba mora prihvatiti slabo plaćen posao ili kad želi pokrenuti vlastiti posao/obrt, također se nudi financijska pomoć. Ako je mladoj osobi potrebna pomoć da postigne visoki standard naobrazbe nude se stipendije za školovanje vezano uz odabranu karijeru. Kad prihvati bilo koji od tih oblika pomoći, mlada osoba se obavezuje da će sredstva koristiti u skladu s ugovorenim uvjetima.
 9. **Evidencija o mladima redovito se vodi i ažurira:** Direktor Sela zadužen je za vođenje evidencije o trenutnoj lokaciji i podacima za kontakt s djecom koja su živjela Selu, pod uvjetom da imaju njihovu suglasnost. Evidenciju treba ažurirati bar jednom svake dvije godine.

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

- a) **Programi za mlade organiziraju se prema potrebama mladih i lokalnoj situaciji**
 - Preporučuje se da se programi za mlade organiziraju već u prvih pet godina djelovanja Sela. Treba odrediti potrebne resurse za smještaj i zajednicu prije nego što broj mladih u Selu previše naraste.
 - Dodatni programi mogu se razvijati i implementirati u skladu s lokalnim iskustvima i potrebama.
 - Svaka nacionalna udruga postavlja najvišu dobnu granicu za mlade koji žive u SOS-smještaju ili trebaju financijsku pomoć. Mladi često odlaze iz organizacije prije 21. godine, ali u nekim slučajevima nastavljaju primati pomoć za produljeno školovanje ili pokretanje vlastitog posla do 23. godine, ili u iznimnim slučajevima do 26. godine.

b) Unaprijed definirani broj voditelja mladih organizira programe i vodi mlade

- Ako je jedan voditelj na dopustu, tijekom njegove odsutnosti određuje se drugi voditelj koji će nadzirati mlade.
- Ako Selo ima 4-5 voditelja mladih i nekoliko programa za mlade, može se imenovati jedan voditelj koji će koordinirati sve njihove aktivnosti. Voditelji bi odgovarali toj osobi, a ona direktoru Sela.

c) Mladima se nude programi školovanja i profesionalne orijentacije

- Informacije o obrazovnim i profesionalnim opcijama nude se u nekoliko oblika:
 - Selo prikuplja informacije o mogućnostima koje se nude u lokalnoj zajednici.
 - Mladima pomoć pri odabiru škole i zanimanja nudi stručnjak za profesionalnu orijentaciju.
 - Organiziraju se susreti djece i mladih s ljudima različitih profesija.
 - Mladima imaju priliku steći različite radne vještine kroz sezonske poslove, rad preko vikenda ili volontiranje u zajednici.

d) Mladima se nude programi osobnog razvoja

- Mladima se nude različiti programi, uključujući:
 - Spolni odgoj, podizanje svijesti o HIV/AIDS-u, zloupotreba alkohola i droga.
 - Komunikacija i rješavanje konflikata.
 - Volontiranje u zajednici, poput rada u lokalnim školama, ambulancama i bolnicama, bilo preko lokalne zajednice ili preko drugih društvenih organizacija.
 - Aktivnosti za održavanje obiteljske kuće i Sela smatraju se dijelom osobnog razvoja mlade osobe. Aktivno sudjelujući u pospremanju i održavanju svog doma i okolice mladi se uče korisnim vještinama i odgovornom ponašanju.

e) Vođeni programi (poznati pod nazivom 'Zajednice mladih' u Smjernicama za mladež) nude se ili u Selu ili u njegovoj blizini

- Kuće za mladež su mjesto gdje mladi imaju priliku i izazov razviti vještine potrebe za samostalan odrasli život.
- Mjere koje se poduzimaju kad mlada osoba napusti obiteljsku kuću i preseli se u kuću za mladež
 - U idealnom slučaju, mlada osoba sama izražava želju da se preseli u kuću za mladež i dosegla je razinu zrelosti u kojoj može pokazati sposobnost da se brine sama za sebe i poštuje ostale osobe iz najbliže okoline.
 - Kao dio pripreme za preseljenje, mlada osoba može posjetiti postojeće kuće za mladež ili razgovarati sa starijom djecom o njihovim iskustvima.
 - U nekim slučajevima, mlada osoba može ostanu u obiteljskoj kući ako je to povoljnije rješenje sa stanovišta kulturnog ili individualnog razvoja.
- Mjere koje se poduzimaju kad mlada osoba ode iz kuće za mladež:
 - Kad mlada osoba počne zarađivati, u idealnim uvjetima trebala bi iseliti iz kuće za mladež u vlastiti smještaj u roku od tri do šest mjeseci.
 - Mladi obično ne žive u kući za mladež duže od četiri godine, i tijekom tog razdoblja trebali bi biti dostatno pripremljeni za programe samostalnog življenja.
- Vrste kuća za mladež:
 - Selo može izgraditi, kupiti ili iznajmiti objekt koji je po standardu prikladan za mladiće i djevojke. Kuće za mladež morale bi biti smještene blizu Sela, na lokaciji koja nudi dobre mogućnosti za školovanje i zaposlenje. U slučaju potrebe za

većom sigurnošću ili zbog kulturalno specifičnih razloga, kuća za mladež može se nalaziti i u samom SOS-Dječjem selu.

- Broj kuća za mladež:
 - Svako Selo s otprilike stotinu djece moglo bi imati jednu kuću za mlade namijenjenu mladićima, i jednu namijenjenu djevojkama. Svaku bi kuću trebao brižljivo nadzirati jedan voditelj mladih.
 - Kad Selo postoji već duže vrijeme, a broj mladih u njemu raste, pojavljuje se potreba za većim brojem objekata za mlade unutar zajednice.

f) Mladima se na putu do samostalnosti nude programi financijske pomoći

- Programi financijske pomoći mladima pružaju mogućnost da unaprijede svoj razvoj i udare čvršće temelje svojoj budućnosti. Nude se samo onim mladim osobama koje bi od njih mogle imati koristi i ne smatraju se *prikladnima* za sve mlade.
- Treba tragati za vladinim programima, te programima lokalne zajednice i različitih poduzeća, koji mladima pružaju slične mogućnosti, uz smanjeni trošak za našu organizaciju.
- Svaka mlada osoba koja dobiva financijsku pomoć mora sklopiti formalni ugovor s organizacijom i obvezati se na ispunjavanje određenih uvjeta. Ako mlada osoba ne ispuni uvjete, financijska pomoć se ukida.
- Nudi se niz programa, uključujući:
 - *Dodatak plaći*: Ako mlada osoba ima zaposlenje, ali početna plaća je relativno niska, plaća se može dopuniti financijskom pomoći na ograničeni rok, dok mlada osoba ne počne zarađivati adekvatnu plaću. Mlada osoba to 'pojačanje' može primati direktno ili preko poslodavca. Dodatak plaći može se ponuditi i da se osigura prvi posao mlade osobe, kako bi stekla radno iskustvo u obliku neposrednog stručnog treninga.
 - *Pozajmice za pokretanje posla/obrta*: Mlada osoba može dobiti pozajmicu za pokretanje vlastitog posla. Mladić ili djevojka mora izraditi poslovni plan koji predočuje direktoru Sela. Ako poslovni plan ima potencijala i u budžetu postoje potrebna sredstva, direktor Sela može odobriti pozajmicu.
 - *Stipendije za školovanje*: Mladi dobivaju pomoć za pohađanje obrazovne ustanove u kojoj se njihove sposobnosti i talenti mogu u potpunosti razviti.

g) Prijedlog kriterija za odabir voditelja mladih

- Empatija i interes za rad s mladima, može živjeti u kući za mladež ili u njenoj blizini
- Stabilna i zrela ličnost, dobar slušatelj, strpljiv i pun razumijevanja
- Interes i vještina u organiziranju obrazovnih programa, profesionalne orijentacije, sportskih, kulturnih i ostalih aktivnosti vezanih za razvoj mladih
- Srednja stručna sprema i bar jedna godina studija u polju zbrinjavanja djece i/ili mladih, psihologije ili pedagogije
- Dvije do tri godine radnog iskustva u socijalnom radu, podučavanju ili srodnoj djelatnosti
- Stariji/starija od 25 godina

h) Ključna zaduženja voditelja mladih

1. Usmjerava osobni razvoj mladih koji žive u kući za mladež

- Upoznat je sa osobnim razvojem svake mlade osobe i osigurava da se proces razvojnog planiranja odvija s potpunim sudjelovanjem svake pojedine mlade osobe.
- Pomaže mladima da razviju osjećaj odgovornosti za sebe i kuću za mladež. Mladi malo-pomalo preuzimaju sve veću odgovornost za odluke i izbore u svom životu.
- Sluša mlade i pomaže im da se sami nose sa osobnim i/ili socijalnim problemima. Ujedno im pruža podršku i savjete u teškim situacijama.
- Vodi proces razvojnog planiranja za one mlade koji stanuju u kućama za mladež, pomaže mladima u procesu postavljanja i ostvarivanja važnih ciljeva u njihovim životima.
- Pomaže mladima da sami vode kućanstvo. To može uključivati pomoć pri postavljanju kućnih pravila primjenom demokratskog procesa i podučavanje mladih da odgovorno koriste novac i opremu.
- Prati socijalnu problematiku i koordinira radionice životnih vještina.

2. Stvara prilike za kontakte s obitelji i zajednicom

- Osigurava stalan kontakt i suradnju sa SOS-majkama čija djeca žive u kućama za mladež.
- Osigurava održavanje stalnog kontakta sa biološkom obitelji svake mlade osobe, sve dok je to u najboljem interesu mlade osobe.
- Pomaže mladima da razvijaju pozitivne odnose sa zajednicom kroz prepoznavanje i stvaranje prilika za interakciju i integraciju.

3. Usmjerava obrazovni i profesionalni razvoj mladih

- Pruža mladima kontinuiranu obrazovnu i profesionalnu orijentaciju i potiče ih da preuzmu odgovornost za svoju budućnost. To uključuje usmjeravanje mladih da nastave školovanje u skladu sa svojim sposobnostima, osobnim ambicijama i prilikama za zaposlenje koje se nude u njihovoj zajednici.
- Stalno prati ponudu zaposlenja i usmjerava mlade prema dostupnim informacijama vezanim uz njihovu profesiju/karijeru.
- Redovito komunicira s učiteljima i prati opći školski uspjeh mladih. Pomaže im kod domaće zadaće i drugih oblika učenja.
- Koordinira volonterske aktivnosti i slobodne aktivnosti među mladima.
- Osigurava da su SOS-majke sudjeluju u važnim odlukama koje se tiču njihove djece u kući za mladež

4. Pomaže SOS-majkama oko mladih koji još žive u njihovim SOS-kućama

- Programi za mlade dostupni su svim mladim osobama, neovisno o tome žive li u kući za mladež ili obiteljskoj kući.
- Pomaže SOS-majci da pripremi djecu na preseljenje u kuću za mladež i sudjeluje u razvojnog planiranju za djecu koja će uskoro prijeći u kuću za mladež.

6. Svaka obitelj živi kao dio zajednice

Svaka SOS-obitelj integrirana je u zajednicu i sudjeluje u njenom životu. Dijete uspostavlja odnose s drugima, uči važne vještine i razvija samopouzdanje potrebno da postane aktivan član društva.

(Standard)

“...SOS-Dječje selo u svakom se pogledu mora uklopiti u svoju okolinu. Mora što je moguće više izbjegavati bilo kakvu naznaku abnormalne situacije, čak i ako to uzrokuje neke nedostatke. Što su normalnije okolnosti u kojima dijete odrasta, to je njegov razvoj bolji. Zanemareno dijete ima jednu veliku želju: da bude kao sva ostala djeca.”

- Hermann Gmeiner –

Po svojoj lokaciji, dizajnu i ostalim aspektima SOS-Dječje selo je integralni dio zajednice. Osim što se Selo gradi u već postojećoj zajednici i što su obiteljske kuće tako zamišljene da se uklapaju u okolinu, svakodnevni život djece iz svake SOS-obitelji povezan je sa životom šire zajednice. Brižna i poticajna okolina koju SOS-obitelji stvaraju unutar samog Sela u ravnoteži je s njihovim naporima da budu dio lokalne zajednice.

Djeca pohađaju školu u lokalnoj zajednici, tamo idu u crkve, posjećuju liječnika i koriste se drugim javnim službama. U susjedstvu imaju priliku sudjelovati u lokalnim festivalima, zbivanjima i svečanostima. U različitim klubovima i društvima mogu razvijati svoje interese, vještine i sposobnosti. Sudjelujući u životu zajednice, djeca uspostavljaju odnose koji će im pomoći da odrastu u zrele odrasle osobe i steknu sposobnost da izgrade potrebne vještine i stavove koji će im pomoći da postanu odgovorni i aktivni članovi društva.

Odgovornosti

- a) **SOS-majka:** SOS-majka aktivno traga za načinima da sebe i svoju obitelj integrira u zajednicu. Ona također usmjerava odnose svoje djece s drugom djecom i odraslim osobama iz zajednice.
- b) **Stručni djelatnici:** Stručni djelatnici u svojim kontaktima s drugim članovima zajednice aktivno promiču otvorenost i povezanost između SOS-obitelji i drugih članova zajednice. Posebnu pomoć pružaju SOS-majkama u pronalaženju različitih prilika za djecu.
- c) **Direktor Sela:** Direktor Sela potiče i olakšava veze između svih SOS-obitelji i zajednice. Ujedno pomaže SOS-majkama u izgradnji individualnih mreža pomoći u zajednici.

Smjernice:

1. **SOS-obitelji žive kao aktivni članovi lokalne zajednice:** SOS-obitelji sudjeluju u društvenom, kulturnom i vjerskom životu zajednice te maksimalno koriste sve raspoložive prilike da njeguju pozitivne odnose i sudjeluju u aktivnostima zajednice.
2. **SOS-obitelji imaju adekvatan životni standard koji odražava stvarnost šire zajednice:** Životni standard SOS-obitelji mora u najvećoj mogućoj mjeri reflektirati standard obitelji iz lokalne zajednice i istovremeno osigurati sve što je potrebno za djetetov razvoj. Time se umanjuju društvene i ekonomske razlike, a SOS-obitelji lakše se uklapaju u zajednicu.
3. **SOS-obitelji zadovoljavaju svoje potrebe koristeći se uslugama koje im se nude u zajednici:** Kao članovi zajednice, SOS-obitelji koriste se javnim službama u lokalnoj zajednici, kao što su obrazovne i zdravstvene ustanove. U tome im pomaže direktor Sela, koji im osigurava potreban budžet i koji kontrolira kvalitetu ponuđenih usluga. U onim slučajevima kad u lokalnoj zajednici nema odgovarajućih službi ili kad njihova kvaliteta ne može zadovoljiti potrebe djece, Selo mora pronaći način da pomogne pribavljanje odgovarajućih usluga ili čak može uzeti u obzir opciju da samo organizira ponudu tih usluga u Selu.
4. **Selo sudjeluje u razvoju zajednice:** Selo u suradnji s ostalim članovima zajednice radi na zadovoljavanju potreba za lokalnim razvojem. Imajući to u vidu, Selo surađuje sa zajednicom na razvoju adekvatnih javnih služba, umjesto da ih samostalno razvija. Osim toga, Selo predstavlja resurs za najslabije pripadnike lokalne zajednice, koji mogu imati koristi od socijalnih servisa koje Selo nudi.
5. **Selo podržava PR/FR aktivnosti u zajednici:** Glavnu odgovornost za prikupljanje sredstava u zemlji nosi nacionalni ured, ali i Selo igra ulogu u podupiranju PR/FR aktivnosti u lokalnoj zajednici. Zbog toga svi djelatnici Sela dobivaju upute o važnosti dobrih odnosa s donatorima i zastupanja SOS-a u javnosti. Nije dopušteno koristiti djecu za izravne molbe za sredstva od donatora, a njihovo sudjelovanje u PR aktivnostima strogo se ograničuje.
6. **Selo sudjeluje u hitnoj pomoći susjedima:** SOS-Dječje selo daju trenutačnu i učinkovitu pomoć u slučaju kriznih situacija. Ti su naponi usmjereni na djecu i ostale ranjive članove zajednice u kojoj Selo živi.

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

- a) **SOS-obitelji žive kao aktivni članovi lokalne zajednice**
 - SOS-obitelji u sklopu normalnog svakodnevnog života uspostavljaju i njeguju veze s drugim obiteljima iz zajednice. Djeca iz lokalne zajednice dobrodošla su u Selu, gdje posjećuju djecu iz SOS-obitelji i izgrađuju prijateljstva i kontakte.
 - Selo proslavlja Međunarodni dan SOS-a (23. lipnja) s lokalnom zajednicom, posebno s djecom i njihovim obiteljima. To može uključivati aktivnosti kao što su kulturni i sportski događaji, programi volonterskog rada u zajednici, i/ili poziv istaknutim članovima zajednice da posjete Selo. Proslava se može iskoristiti kao otvoreni dan za privlačenje publiciteta.

-
- SOS-obitelji odlaze u vjerske objekte, na vjerske festivale i ostale slične aktivnosti u zajednici koje su u skladu s njihovim vjerskim uvjerenjima.
 - Djeca se potiču da iskoriste sve mogućnosti koje im nudi zajednica za razvijanje svih svojih interesa, vještina i sposobnosti. Treba ih ohrabrivati da sudjeluju u organiziranim aktivnostima pristupanjem klubovima i društvima: sportskim ekipama, umjetničkim radionicama, dječjim i omladinskim organizacijama, dječjim vijećima pri lokalnoj upravi i ekološkim grupama unutar zajednice. U onim zajednicama gdje su takve mogućnosti ograničene, Selo može u suradnji s drugim članovima lokalne zajednice raditi na pokretanju organiziranih aktivnosti.
 - Ako to koristi Selu i SOS-obiteljima, SOS-majke, direktor Sela i ostali djelatnici mogu se priključiti društvenim domovima, školskim vijećima i ostalim lokalnim organizacijama.
- b) **SOS-obitelji imaju adekvatan životni standard koji odražava stvarnost šire zajednice**
- Kuće SOS-obitelji moraju biti namještene i opremljene na način koji neće djelovati 'neprimjereno' u odnosu na lokalnu zajednicu. U općim crtama, trebale bi odražavati skroman životni standard koji odgovara socioekonomskim realnostima zajednice.
 - Životni standardi trebali bi biti takvi da se mladi ljudi koji odlaze iz SOS-projekata mogu bez teškoća uklopiti u zajednicu, umjesto da nailaze na velike promjene koje će zahtijevati dodatno prilagođavanje.
 - Obiteljski budžet mora adekvatno pokrivati potrebe SOS-obitelji i ne smije premašivati adekvatan budžet većine obitelji u relevantnoj zajednici. SOS-obitelji namirnice za kućanstvo moraju kupovati u lokalnim trgovinama i na lokalnim tržnicama.
 - Investicije u Selu također moraju reflektirati standarde šire zajednice i ne smiju djelovati 'abnormalno' ili 'luksuzno'. Na primjer, autobusi ili dobro opremljene knjižnice osiguravaju se samo ako za njima postoji potreba, a ne mogu se pronaći u lokalnoj zajednici.
- c) **SOS-obitelji zadovoljavaju svoje potrebe koristeći se uslugama koje im se nude u zajednici**
- SOS-obitelji zadovoljavaju što je moguće više svojih potreba koristeći se javnim službama i resursima, čak i kad to zahtijeva više vremena i novca.
 - Općenito gledano, SOS-obitelji trebale bi se služiti sredstvima javnog prijevoza, a ne vozilima Sela. Tu su uključeni odlasci djece u školu, centre za obuku ili na radna mjesta.
 - Direktor Sela procjenjuje kvalitetu javnih službi na temelju mišljenja SOS-majki o tim službama te na temelju redovitih posjeta voditeljima javnih službi s kojima razgovara o njihovim programima. On također vrši procjenu prednosti i nedostataka korištenja tih službi.
- d) **Selo sudjeluje u razvoju zajednice**
- U slučaju izostanka ili neadekvatnosti javnih službi, Selo bi se trebalo povezati s ostalim članovima zajednice kako bi ispitalo načine za razvoj tih službi. Do kojih god rješenja se dođe, trebalo bi na najučinkovitiji način iskoristiti sve resurse koji su dostupni unutar zajednice, a ne samo one koje može ponuditi Selo. Općenito gledajući, ostali članovi zajednice trebali bi ohrabrivati da što je moguće više doprinesu procesu razvoja.

-
- Selo mora predstavljati resurs za obitelji u lokalnoj zajednici, posebno za one koje žive u najnepovoljnijim okolnostima. Na primjer, zajednici se mogu ponuditi terapijski programi ili drugi programi za pomoć obiteljima.
 - Treba napomenuti da same SOS-obitelji nemaju nikakvu posebnu odgovornost za razvoj zajednice. Ipak, ako vjeruju da mogu dati svoj doprinos, mogu se uključiti u relevantne aktivnosti.

e) **Selo podržava PR/FR aktivnosti u zajednici**

- Selo može organizirati otvorene dane i druga događanja radi razvijanja odnosa s drugim članovima zajednice i stvaranja prilika za prikupljanje sredstava.
- Selo surađuje s nacionalnim uredom na pronalaženju potencijalnih donatora u lokalnoj zajednici i biranju najboljeg načina da im pristupi. Selo također nastupa kao domaćin u svim nužnim PR događanjima i pomaže pri organizaciji istih.
- Same SOS-obitelji nemaju nikakvu posebnu odgovornost kad je u pitanju prikupljanje sredstava, no ako izraze želju, mogu se uključiti u pomaganje takvih aktivnosti. Na primjer, mogu primiti donatore u svoje kuće ili pomoći izradom predmeta koji se mogu prodavati na FR događanjima poput otvorenog dana Sela.

f) **Selo sudjeluje u hitnoj pomoći susjedima**

- U ratnim situacijama ili slučaju prirodne nepogode, Selo smije smjesta potrošiti iznos u maksimalnoj vrijednosti polumjesečnog budžeta za pružanje potrebne pomoći. U takvim krizama mogu se osloniti i na podršku i pomoć nacionalnog ureda. takva pomoć obično je kratkoročna i usmjerena na ono što je u tom trenutku najpotrebnije članovima zajednice. Svaki takav program vodi direktor Sela a implementiraju ga djelatnici Sela kojima pomaže i mladež.

7. Odgovorna upotreba financijskih sredstava i imovine

Administrativni sustav tako je ustrojen da su područja odgovornosti jasno određena, dok istodobno izgrađuje osjećaj odgovornosti u svakoj SOS-obitelji i među svim djelatnicima SOS-a. Dosljedna primjena efikasnih administrativnih metoda potiče odgovornu upotrebu novca i imovine.

(Standard)

“Poanta je u stvaranju čvrste valute ljubavi, u tome da materijalna pomoć koju pružamo počne djelovati i na duhovnoj razini.”

- Hermann Gmeiner –

Pojedinci, vlade, poduzeća i drugi donatori daju svoje donacije kako bi naša organizacija mogla zbrinjavati djecu. Odgovorna i pažljiva upotreba svih financijskih sredstava i imovine najvažniji je dio napora da se održi povjerenje naših donatora. Imovina organizacije, uključujući zgrade, vozila, namještaj, opremu i podatke o djeci, tretira se s najvećim mogućim poštovanjem.

Pojedinci, vlade, poduzeća i drugi donatori daju svoje donacije kako bi naša organizacija mogla zbrinjavati djecu. Odgovorna i pažljiva upotreba svih financijskih sredstava i imovine najvažniji je dio napora da se održi povjerenje naših donatora. Imovina organizacije, uključujući zgrade, vozila, namještaj, opremu i podatke o djeci, tretira se s najvećim mogućim poštovanjem

Odgovornosti

- a) **SOS-majka:** SOS-majka upravlja obiteljskim budžetom i preuzima odgovornost za što je moguće više operativnih troškova obitelji. Ona svoju djecu uči da budu odgovorna i svjesna vrijednosti novca. Ona odgovara za primljena sredstva i vodi evidenciju o svojim izdacima.
- b) **Direktor Sela:** Direktor Sela snosi krajnju odgovornost za sva financijska sredstva i imovinu. On pazi da se u Selu primjenjuju sve potrebne kontrole i administrativni sustavi.
- c) **Administrativno osoblje:** Ovi djelatnici brinu za to da se administracija Sela vodi na kvalitetan i stručan način. Oni imaju opći uvid u trošenje i pridržavaju se odobrenog godišnjeg budžeta.
- d) **Nacionalni ured:** Nacionalni ured nastoji postići ravnotežu između svoje funkcije kontrolora i izgradnje financijske i ostalih odgovornosti u Selima. Šalje mjesečni *feedback* i financijske podatke kako bi administrativno osoblje moglo voditi

administraciju na djelotvoran način. Osigurava redovito prebacivanje potrebnih sredstava u Selo (Sela) kako bi Selo moglo normalno funkcionirati.

- e) **Predsjedništvo:** Predsjedništvo svake godine odobrava iznos za obiteljske budžete u okviru godišnjeg budžeta. Također odobrava sve velike stavke za održavanje, investiranje u imovinu i likvidiranje imovine kao i sve troškove izvan budžeta.

Smjernice

1. **Selo ima administrativnu autonomiju:** Administracija je organizirana po načelima jednostavnosti i ekonomičnosti. Selo samo izvršava što je moguće više administrativnih zadaća. Tako ovlasti za donošenje odluka imaju oni ljudi kojih se to odluke najviše tiču, a izgrađuje se i lokalna odgovornost.
2. **SOS-obitelji svoje svakodnevne izdatke pokrivaju iz obiteljskog budžeta:** Svaka SOS-majka prima mjesečni iznos za pokrivanje troškova vođenja SOS-obitelji i kućanstva. U obiteljski budžet uključuje se što je moguće više troškova vezanih uz djecu i kućanstvo, i oni su odgovornost SOS-majke. Djeca sav novac koji im je potreban primaju direktno od svoje SOS-majke.
3. **Mladi svojim financijama upravljaju iz budžeta za mladež:** Mladi koji se isele iz SOS-obiteljske kuće dobivaju individualni mjesečni iznos za pokrivanje životnih troškova. Iznosi će varirati ovisno o situaciji mlade osobe, tj. o tome jesu li u pitanju mladi koji se školuju, mladi koji rade ili oni koji se školuju uz rad. Čim su sposobni za to, mladi postaju osobno odgovorni za trošenje i kontrolu tih sredstava.
4. **Primjenjuje se jednostavan knjigovodstveni sustav:** U Selu se primjenjuje jasan i jednostavan knjigovodstveni sustav, u skladu s administrativnim zahtjevima nacionalnog ureda. Sredstva se dijele i kontroliraju u skladu s odobrenim godišnjim budžetom i mjesečnim pregledom izdataka. Reviziju financijskih izvještaja Sela bar jednom godišnje vrši predstavnik nacionalnog ureda i neovisni vanjski revizor. Jednom godišnje provodi se inventura i usklađuje s popisom stalnog kapitala.
5. **Redovito se vodi evidencija za svako dijete:** Evidencija uključuje djetetove razvojne planove, napredak u školi, zdravstvene podatke, podatke o prošlosti i sponzorstvima. Originalni dokumenti čuvaju se u uredu i strogo su povjerljivi. SOS-majke, članovi stručnog tima i direktor Sela imaju pristup tim podacima.
6. **Svaki djelatnik ima povjerljivi dosje:** Pristup dosjeu imaju direktor Sela, neposredni pretpostavljeni relevantnog djelatnika te sam djelatnik. Dosje sadrži ugovor o radu, izvještaje o godišnjoj evaluaciji rada, životopis, certifikate o treninzima, podatke o plaći i beneficijama te disciplinske podatke.
7. **Program sponzorstva vodi se u skladu s potrebama sponzora:** Međunarodnim sponzorima djece i Sela pravovremeno se šalju informacije. Izvještaji o djeci i fotografije šalju se po potrebi, na pisma se odgovara brzo, a podaci o prijemu i otpuštanju djece šalju se bez odlaganja.

-
8. **Imovina SOS-sa zaštićuje se i redovito održava:** Uz stalne programe održavanja, direktor Sela jednom godišnje provjerava svaku zgradu u Selu da utvrdi koji su popravci i radovi održavanja potrebni kako bi zgrade ostale u prihvatljivom i funkcionalnom stanju. Troškovi takvih popravaka uvrštavaju se u seoski budžet za sljedeću godinu. Djelatnici prolaze potrebnu obuku i orijentaciju da osiguraju zaštitu i dugotrajnost imovine Sela .

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

a) Selo ima administrativnu autonomiju

- Nacionalni ured podržava administraciju Sela osiguravanjem treninga, savjeta i poduka o administrativnim pitanjima. Ured može obavljati i neke specifične financijske i kadrovske funkcije kao što su vođenje platne liste, implementacija važećih zakona o radu i izrada administrativne politike.

b) SOS-obitelji svoje svakodnevne izdatke pokrivaju iz obiteljskog budžeta

- ***Kakvu odgovornost ima SOS-majka za vođenje kućnog budžeta?***
 - Svaka SOS-majka radi stvaranja obiteljskog okruženja svakog mjeseca prima fiksni iznos kojim pokriva sve obiteljske troškove. Preporučuje se da se cijeli iznos isplaćuje odjednom, jednom mjesečno.
 - Obiteljski budžet uključuje stavke poput hrane, materijala za čišćenje, odjeće, energije, prijevoza, školskih izdataka, manjih popravaka u kući i manjih troškova održavanja, kao što je zamjena razbijenog prozorskog stakla, posuđa, zavjesa, posteljine.
 - Kapitalni izdaci i zahtjevi za održavanjem koji prelaze dnevne troškove kućanstva (poput novih vrata ili nove kuhinje) planiraju se u budžetu Sela.
 - Ako tijekom normalnog vođenja kućanstva SOS-majka uštedi na obiteljskom budžetu, taj se novac može upotrijebiti za obiteljska slavlja, ukrase ili sitniju opremu za njihovu SOS-kuću.
 - Kako bi što više spriječilo stvaranje institucionalne atmosfere, djeci se novac nikad ne isplaćuje u administraciji Sela. Sav novac koji dijete prima, bilo da je riječ o džeparcu ili novcu za školske troškove, dijete prima od SOS-majke.
- ***Kako se pravda obiteljski budžet?***
 - Za novac iz budžeta odgovorna je SOS-majka, koja svakog mjeseca vodi detaljnu evidenciju o svojim troškovima. Čuvaju se svi računi iz trgovina, a ako nema računa, SOS-majka vodi pismenu evidenciju o svim kupovinama. Ova evidencija je uvijek dostupna administrativnom osoblju, no obično se ne provjerava češće nego jednom mjesečno.
 - Sustav koji SOS-majke moraju slijediti za pravdanje obiteljskog budžeta mora biti jednostavan i ne bi im smio oduzimati više od dva-tri sata svakog mjeseca.

-
- **Kako djecu možemo naučiti financijskoj odgovornosti?**
 - Kupovine se obavljaju u lokalnim trgovinama. Kupovina na veliko, kad administracija Sela kupi velike količine nekih proizvoda i potom ih dijeli SOS-obiteljima, ne ohrabruje se jer to nije normalna obiteljska praksa, nego pojava karakteristična za institucije. Osim toga, takve kupovine spriječile bi djecu u učenju temeljnih vještina kao što je kupovanje.
 - Ako je to kulturalno prihvatljivo, SOS-majka može djeci davati džeparac iz obiteljskog budžeta, za manje školske izdatke, izlete ili ostale troškove djeteta.
 - SOS-mladi koji žive u obiteljskoj kući trebali bi, pod vodstvom SOS-majke, sudjelovati u izradi obiteljskog budžeta i vođenju kućnih financija. To im pomaže u pripremama za budući život u kući za mladež ili samostalnom smještaju, gdje će sami morati voditi svoje financije.
- c) **Mladi upravljaju svojim financijama iz budžeta za mladež**
- Mladi prolaze savjetovanje i trening o osnovama vođenja financija kako bi se naučili lakše služiti budžetom.
 - Školarine i srodne troškove obično plaća administracija Sela.
- d) **Primjenjuje se jednostavan knjigovodstveni sustav**
- Jedna osoba u Selu snosi izravnu odgovornost za financijske aktivnosti. Za sve troškove treba slijediti postupak davanja suglasnosti. To zahtijeva provjeru i potpis dviju osoba.
 - Za svaku zgradu u Selu vodi se popis inventara koji navodi sva investicijska dobra po količini i vrijednosti. Popis ne uključuje male predmete poput kuhinjskog pribora, posuđa, lonaca, posteljine i sitnog alata. Inventura investicijskih dobara obavlja se jednom godišnje.
 - Bar jednom godišnje, provodi se vanjska revizija svih financijskih transakcija, koju naručuje nacionalni ured. Djelatnik nacionalnog ureda također može izvesti internu reviziju jednom godišnje ili onoliko puta koliko smatra potrebnim.
- e) **Program sponzorstva vodi se u skladu s potrebama sponzora**
- Prihod od sponzorstva pokriva značajan dio operativnih troškova Sela, i zato je za Sela iznimno važno da učinkovito vode programe sponzorstva.
 - Direktor Sela zadužuje jednog djelatnika Sela za vođenje sponzorstva i osigurava toj osobi trening iz nacionalnog ureda.
 - Odgovorna osoba usko surađuje s nacionalnim uredom, razmjenjujući informacije pazeći da se zadovolje svi uvjeti za sponzorstvo. Konkretno, ta osoba mora nacionalni ured izvještavati o sljedećem:
 - Prijemu i otpustu djece;
 - Svim promjenama u podacima o SOS-majkama;
 - Kretanje djece između različitih obiteljskih kuća ili Sela; i
 - o novčanim darovima, korespondencijama i posjetima sponzora Selu.
 - Glavno zaduženje Sela je slanje izvještaja o djeci i fotografija sponzorirane djece i projekata na točno određene datume.
 - Sela moraju osigurati dobru organizaciju posjeta sponzora Selu, i nastojati da se sponzori osjećaju dobrodošlima.
 - Sponzorskim novčanim darovima, donacijama i drugim priložima za pojedinačnu djecu upravlja nacionalni ured i štedi ih za početak samostalne budućnosti mladih. Sva ušteđena sredstva pripadaju mladima i smiju se, u dogovoru s mladom osobom,

trošiti na školovanje, treninge, programe za pokretanje posla, kupovinu zemljišta, unajmljivanje stana, zdravstvenu skrb, vjenčanje itd.

- Bez obzira na iznos financijske pomoći koju dijete dobiva od sponzora, svako dijete ima istu priliku za kontinuirano školovanje i započinjanje samostalnog života. Financijska pomoć za programe za mlade određuje se prema individualnim potrebama svake mlade osobe, a ne prema saldu štedne knjižice s novcem od sponzorstava. Ako se potrebna sredstva ne mogu namiriti iz uštede od sponzorstava, planiraju se u budžetu Sela.

f) **Zaštita imovine SOS-a, posebno zgrada, vozila, opreme i podataka**

- Oprema i vozila obično se dodjeljuju konkretnoj osobi koja je zatim odgovorna za to što su dobili. Odgovorna je i za njihov povratak u prihvatljivom stanju.
- Namještaj, oprema, zgrade i vozila redovito se održavaju kako bi se izbjegli kvarovi.

8. Planiranje i evaluacija kao jamstvo kvalitetne skrbi za djecu

Evaluacijom i planiranjem neprestano se poboljšava kvaliteta skrbi o djeci. Planovi pružaju jasan okvir za djelovanje, prepoznavanje prioriteta i osposobljavanje djelatnika da svom poslu pristupaju na siguran i koordiniran način.

(Standard)

“Globalna dobrotvorna mreža poput SOS-Dječjih sela može ostati vitalna i dinamična samo ako bez prestanka nastoji odgovoriti na promjenjive uvjete u društvu u kojem djeluje i ako prihvaća nove izazove u interesu djece. Uz taj kontinuirani proces prilagodbe različitim socijalnim realnostima svijeta, rad SOS-Dječjih sela nastavit će voditi do željenog razvoja u projektima i ponuđenim uslugama.”

- Hermann Gmeiner –

Učinkovita evaluacija i planiranje aktivnosti od iznimne su važnosti jer jamče da SOS-obitelji nude vrhunsku skrb o djeci. Zahvaljujući planiranju, sredstva se mogu upotrijebiti na najprimjereniji i najučinkovitiji način. U svijetu koji se stalno mijenja, Selo na taj način može efikasno stvarati programe i usmjeravati promjene u najboljem interesu djece. To često podrazumijeva hrabrost da se istraže novi pristupi i programi u cilju zadovoljenja dječjih potreba.

Aktivno sudjelovanje svakog djelatnika ključni je čimbenik u uspješnoj evaluaciji i planiranju. Razmjenom njihovih saznanja i iskustava, određuju se potrebe i prioriteti koji se zatim unose u planove Sela. Ti planovi svakom djelatniku daju slobodu u njegovom polju rada, u skladu s dodijeljenim im odgovornostima.

Odgovornosti

- a) **Direktor Sela:** Direktor Sela zadužen je za omogućivanje efikasnog procesa evaluacije i planiranja, te za nadzor nad pripremom plana i budžeta Sela. On osigurava sudjelovanje svih djelatnika, i brine za to da se u planovima uzmu u obzir svi aspekti Sela i pripojenih projekata.
- b) **Stručni tim za djecu i mlade, ostali djelatnici:** Svi djelatnici odgovorni su za procjenu i poboljšanje vlastitih aktivnosti i djelotvornosti, kao i za sudjelovanje u evaluaciji i planiranju za Selo u cjelini.

c) **Izvršni direktor:** Izvršni direktor Selu pruža smjernice u izradi planova za Selo, pazi da budu u skladu s nacionalnim prioritetima. Uz to daje suglasnost na nacrt plana Sela i budžeta imajući u vidu nacionalne planove i budžete. Kontrolira i pomaže napredak, reagira na potrebe Sela i raspodjeljuje sredstva po potrebi.

Smjernice

1. **Jednom godišnje izrađuje se plan za Selo:** Plan za Selo temelji se na evaluaciji razvojnih segmenata Sela, uključujući razvojne potrebe djece, potrebe djelatnika za edukacijom, implementaciju standarda i smjernica Dječjeg sela te nacionalne prioritete u planiranju. Seoska komisija koristi rezultate evaluacije za razradu plana za Selo, poboljšavajući slabija područja i nadograđujući kvalitetne prakse. Djelatnici iz različitih Sela potiču se da razmjenjuju iskustva i prakse kako bi pomogli jedni drugima postići bolje rezultate.
2. **Svake godine održavaju se dva sastanka za planiranje i evaluaciju:** Sastanak pruža mogućnost svim djelatnicima Sela da sjednu za isti stol i podijele svoje ideje za budućnost. Sastanak je inkluzivan, potiče sudjelovanje svih prisutnih i nema primjesa birokracije. Tako se povećava motivacija djelatnika i njihova predanost ostvarenju planova za Selo.
3. **Budžet Sela:** Svake godine izrađuje se budžet Sela, koji se temelji na ciljevima zacrtanima u planu Sela. Budžet osigurava sredstva za implementaciju plana i usmjerava svakodnevne izdatke unutar projekta.
4. **Izveštaj o Selu:** Direktor Sela dvaput godišnje izvršnom direktoru šalje izvješće o Selu u kojem se opisuje odvijanje plana za Selo. Izvršni direktor šalje svoj *feedback* o izvješćima, nudeći potrebne smjernice i pomoć.
5. **Istraživanje odraslih osoba odgojenih u SOS-obitelji:** Redovito se istražuju odrasle osobe odgojene u SOS-obiteljima, kako bi se mogao pratiti njihovo napredovanje kroz život. Time se dolazi do dodatnih podataka za evaluaciju i planiranje za Selo.

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

- a) **Jednom godišnje izrađuje se plan za Selo**
 - Proces planiranja odvija se u skladu s vremenskim rasporedom za nacionalno planiranje.
 - Plan za Selo je dokument koji sumira ishod procesa planiranja. Sadrži ciljeve i aktivnosti, vremenski raspored u kojem su istaknuti najvažniji datumi u sljedećoj godini te pripadajući budžet
 - Plan za Selo uključuje i planove za sve projekte povezane sa Selom
 - Planiranje bi trebalo biti ugodno i doprinijeti skladu tima. Dopušteni su različiti instrumenti planiranja kako bi proces bio zanimljiviji i poticajniji.

b) Svake godine se održavaju dva sastanka za planiranje

- Sastanci mogu trajati jedan do dva dana, ovisno o potrebnom i primjerenom vremenskom roku. Ciljevi sastanka su sljedeći:
 - Evaluacija implementacije standarda i smjernica SOS-Dječjeg sela;
 - Evaluacija tekućih aktivnosti i praksi u Selu kako bi se utvrdilo koje od njih treba dodati, ukloniti ili poboljšati;
 - Procjena potreba SOS-obitelji i Sela, posebno razvojnih potreba djece i potreba djelatnika za edukacijom; u pripremnom dijelu, SOS-majke u razgovoru sa djecom razmjenjuju ideje koje se tiču razvoja Sela;
 - Evaluacija načina na koji se Konvencija o pravima djeteta odražava u svakodnevnim aktivnostima s djecom;
 - Revizija prošlogodišnjeg plana; i
 - Usuglašavanje prioriteta za sljedeću godinu i prikupljanje ciljeva kojima se žele zadovoljiti potrebe i poboljšati slabosti u Selu.
- Prvi korak u planiranju je izvođenje evaluacije. Za evaluaciju se mogu iskoristiti različite metode, kao što su grupne diskusije, upitnici, vježbe ili igre. Bez obzira na odabir metode, svi djelatnici trebali bi sudjelovati i/ili voditi evaluacijske aktivnosti.
- Općenito gledajući, evaluacija se temelji na kolektivnom znanju i svakodnevnom iskustvu djelatnika koji tijekom diskusije iznose što smatraju nužnim za poboljšanje skrbi i usluga koje se pružaju djeci.
- U evaluacijski proces mogu se uključiti i vanjski faktori. Na primjer, postoji mogućnost da se na evaluaciju Sela pozove direktor nekog drugog SOS-Dječjeg sela, koji će dati svoje prijedloge za poboljšanja. Za doprinos evaluaciji Sela može se zamoliti i školske učitelje iz lokalne zajednice, članove drugih nevladinih organizacija te prijatelje organizacije SOS-Dječje selo.
- Seoska komisija potom koristi rezultate evaluacije za izradu planova kojima će se slabe točke pojačati, a kvalitetne metode još više nadopuniti.

c) Izvještaj o Selu

- Izvještaji o selu su interni izvještaji o radu koji pokazuju napredak Sela u implementaciji ciljeva navedenih u godišnjem planu.
- Izvještaj o Selu može imati dvije ili tri stranice, a uključuje:
 - Kratak pregled rezultata postignutih u periodu od prošlog izvještaja;
 - Procjena napretka u postizanju ciljeva; i
 - Glavni prioriteti i ažurirani vremenski raspored za sljedećih šest mjeseci.
- Izvještaji o Selu razlikuju se od izvještaja o stanju sponzorstava i godišnjeg izvještaja. Izvještaj o Selu nije povezan s ta dva tipa izvještaja i ne može se koristiti kao njihova zamjena.
- Izvršni direktor daje pismeni i/ili usmeni *feedback* o izvještaju, pazeći da se istaknu sva dostignuća, da se problemima posveti potrebna pozornost te da se navedu smjernice i upute.

d) Istraživanje o odraslim osobama odgojenima u SOS-obitelji

- Prikupljaju se podaci i izrađuje statistički prikaz tekuće situacije odraslih osoba koje su živjele u SOS-obitelji. Njihove preporuke o aktivnostima Sela uzimaju se u obzir pri poboljšavanju djelotvornosti seoskih programa.
- Direktor Sela brine se za to da se održava kontakt sa svim odraslim osobama koje su odgojene u SOS-obiteljima, on prati njihov životni put i važne korake u životu.

-
- Ovo je kontinuirani proces. Svake tri godine za nacionalni ured priprema se izvještaj o istraživanju koji sadrži statistički prikaz i status svake osobe.

9. Podupiru se edukacija i razvoj svakog djelatnika

Među svim djelatnicima u Selu njeguje se kultura učenja, rasta i kreativnosti. Procjenjuju se individualne potrebe za edukacijom i potiče se dugoročni razvoj svakog pojedinog djelatnika. Kvalitetno ustrojena kadrovska politika pomaže pri izgrađivanju vještina i jačanju osjećaja odgovornosti i posvećenosti poslu.

(Standard)

“Želimo li da se naša djeca razvijaju u pozitivnom smislu, trebaju nam ljudi koji su spremni prihvatiti razlike u kulturi, vjeri i razmišljanju, koji su spremni prihvatiti druge ljude takvima kakvi jesu i dopustiti im da se razvijaju.”

- Helmut Kutin –

Dugoročni uspjeh svakog SOS-Dječjeg sela i njegova sposobnost da ostvari željeni standard zbrinjavanja djece uvelike ovisi o vještinama, ozbiljnosti i inicijativi njegovih djelatnika. Pojedini djelatnici blisko surađuju, rješavajući probleme i suočavajući se s izazovima uz osjećaj kolektivne odgovornosti i zajedničkog cilja. Kvalitetne metode upravljanja stvaraju prave uvjete za razvoj motiviranih, djelotvornih timova te pojedinaca koji su doista posvećeni svom radu s djecom. Djelatnici su kvalificirani stručnjaci čiji se pristup radu temelji na brizi i usredotočenosti na čovjeka.

Strategije za razvoj kadrova koje potiču individualno učenje i razvoj vitalna su komponenta ovog pristupa. Zahvaljujući kvalitetnom vodstvu, edukacijama uz rad i razvoju, djelatnici stječu samopouzdanje i dobivaju pomoć za maksimalno uvećavanje svog osobnog doprinosa. Jača se dugoročna posvećenost Selu, stvara se iskustvo, kontinuitet i stabilno okruženje za odrastanje djece.

Odgovornosti

- a) **SOS-majke:** SOS-majke čine tim koji se uzajamno podržava i potpomaže razvoj svih članica. Svaka SOS-majka provodi proces identificiranja svojih razvojnih potreba i iznosi ih direktoru Sela.
- b) **Stručni tim:** Stručni tim uči, razmjenjuje saznanja, uvodi inovacije i stvara suportivno okruženje za SOS-obitelji, donoseći stavove i saznanja izvan Sela. Sudjeluju u orijentaciji osoblja i vrše evaluacije rada onih djelatnika koji im direktno odgovaraju. Vode i proces određivanja njihovih individualnih potreba i zaključke prenose svojim pretpostavljenima. Pomažu direktoru Sela u implementaciji planova za trening.
- c) **Direktor Sela:** Direktor Sela brine se za implementaciju i poštivanje kadrovskih planova i politike nacionalne udruge na razini Sela. Zadužen je za vođenje i treniranje SOS-majki

i djelatnika na odgovornijim pozicijama, postavljajući radne ciljeve i evaluirajući njihov napredak u postizanju istih. Direktor postavlja opće strategije za trening u skladu s procijenjenim potrebama.

- d) **Izvršni direktor:** Izvršni direktor predstavlja referentnu točku za usmjeravanje i pojašnjenje svih kadrovskih pitanja. Dodjeljuje sredstva za trening na nacionalnoj razini, pazeći da su programi treninga dostupni svim projektima.

Smjernice

1. **Novi zaposlenici prolaze opsežan orijentacijski program:** Za svakog novog zaposlenika provodi se formalni program orijentacije, u kojem dobiva pregled organizacije SOS-Dječje selo, kao i popis svojih zaduženja i odgovornosti. Time se izgrađuje predanost i odgovornost jer djelatnici dobivaju dublji uvid u organizaciju i važnost njihovog doprinosa.
2. **Djelatnicima se omogućuju treninzi i razvoj:** Jednom godišnje, tijekom procesa izrade godišnjeg plana procjenjuju potrebe za treninzima i razvojem djelatnika. Zatim se izrađuju strukturirani planovi razvoja osoblja, čime se osiguravaju prikladni treninzi za djelatnike. Tako se pomaže djelatnicima da pruže maksimalan doprinos i postanu još odgovorniji. Tamo gdje djelatnici preuzimaju odgovornost za vlastiti razvoj, stvara se kultura učenja.
3. **Redovite evaluacije rada:** Svaki djelatnik bar jednom godišnje ima razgovor o evaluaciji rada sa svojim pretpostavljenim. Tijekom evaluacije, odaje se priznanje doprinosu djelatnika i pružaju se podrška i ohrabrenje. Identificiraju se mogućnosti za rast i poboljšanja i dogovaraju se radni ciljevi. Tako se poboljšava rad i postiže veća posvećenost poslu.
4. **Uvažava se dugi staž:** Organizacija prepoznaje vrijednost djelatnika s dugim stažem. Direktor Sela nominira prikladne djelatnike s dugim radnim stažem za zlatni prsten SOS-Dječjih sela. Ako se isprazni neko radno mjesto, prvo se u obzir uzimaju postojeći djelatnici iz Sela ili drugih projekata. Njima se daje prednost pred vanjskim kandidatima, pod uvjetom da se svojim zaslugama kvalificiraju za to mjesto i da ispunjavaju sve uvjete zaposlenja.
5. **Poticanje osobnog blagostanja djelatnika koji žive u Selu:** Selo prepoznaje pred kakvim se izazovima nalazi osobni život onih naših djelatnika koji zbog prirode posla moraju živjeti u Selu. Za njih se pronalaze kreativni načini da uravnoteže izazove i odgovornosti života u Selu s prostorom za osobne interese, slobodno vrijeme i privatnost. Posebna podrška pruža se SOS-majkama, direktorima Sela te voditeljima mladih, kako bi se mogli nositi s izazovima i zahtjevima posla na pozitivan i zdrav način. Djelatnike koji žive u Selu potiče se da tijekom godišnjeg odmora ne budu u Selu.
6. **Lokalni volonteri s potrebnim vještinama primaju se na rad u Selu:** Volonteri iz zemlje, koji posjeduju vještine potrebne u Selu, mogu se uposliti na dogovoreno određeno vrijeme. Moraju proći orijentacijski program i dobiti formalni opis posla u kojem se objašnjavaju svi aspekti njihovog angažmana.

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

a) Novi zaposlenici prolaze opsežan orijentacijski program

- Dobro izveden orijentacijski program je početna točka u dočekivanju i integraciji novih djelatnika. Upoznaje ih s njihovim radnim okruženjem te stvara osjećaj posvećenosti i motivacije.
- Standardni orijentacijski program Sela obično uključuje sljedeće točke:
 - Obilazak Sela i pripadajućih objekata, te upoznavanje s djelatnicima;
 - Mogućnost da se neformalno posjeti svaka SOS-obitelj;
 - Upoznavanje s međunarodnom organizacijom SOS-Dječjih sela;
 - Upoznavanje s nacionalnom udrugom;
 - Pregled radne dokumentacije; i
 - Razgovor o Konvenciji o pravima djeteta i načinima da se primjenjuju u svakodnevnoj praksi.
- Tijekom djelatnikovog prvog mjeseca na poslu, njegov supervizor bar jednom tjedno sastaje se s njim da mu ponudi osobne savjete, da odgovori pitanja i brige te da olakša proces prilagodbe. Djelatnik prvih 3-6 mjeseci može dobiti i mentora, za dodatnu pomoć. To može biti neki od kolega ili član menadžerskog tima.

b) Djelatnicima se omogućuju treninzi i razvoj

- Direktor Sela održava redovite individualne evaluacije i instrukcije sa djelatnicima kako bi im pomogao prepoznati područja na kojima se trebaju razvijati i postaviti osobne razvojne planove, te pratiti svoj napredak.
- Svi djelatnici koji izravno rade s djecom morali bi imati solidan uvid u osnove dječjeg odgoja, primjerenu disciplinu, prava djeteta i vještinu slušanja.
- Djelatnike se ohrabruje da preuzmu odgovornost za svoj razvoj. Pomaganje djelatnicima čiji je studij relevantan za rad u Selu shvaća se vrlo ozbiljno – osim financijske pomoći, takvi djelatnici imaju pravo i na slobodne dane kad se spremaju za izlazak na ispit. Djelatnici mogu inicirati školovanje za vlastite potrebe, što može uključivati izvanredni studij ili pohađanje večernje škole. Selo će također pružiti financijsku pomoć onim djelatnicima koji žele završiti srednjoškolsko obrazovanje.

c) Redovite evaluacije rada

- Evaluacije rada uvijek su konstruktivan proces, koji uključuje sudjelovanje obje strane i gledanje u budućnost. Između direktora Sela i djelatnika čiji se rad evaluira izgrađuje se uzajamno poštovanje i razumijevanje.
- Evaluacija bi se prije svega trebala temeljiti na tome kako sam djelatnik procjenjuje svoj rad. Važno je da direktor Sela tu osobnu procjenu poveže s vlastitim opservacijama na što je moguće objektivniji način. Evaluaciju bi trebalo povezati i s opisom djelatnikovog radnog mjesta te s dogovorenim ciljevima.
- Bar jednom u tri mjeseca sa svim djelatnicima bi trebalo održavati neformalne razgovore u četiri oka. To omogućuje praćenje njihova napretka, daje im ohrabrenje i motivaciju, revidiraju se razvojne potrebe i održavaju pozitivni odnosi.

d) Uvažava se dugi staž

- SOS-majke koje su navršile sedam godina staža, te druge djelatnike koji su navršili četrnaest godina staža, direktor Sela može nominirati za zlatni prsten SOS-a.
- Osim zlatnog prstena SOS-a, nacionalna udruga trebala bi razviti sustav nagrađivanja dugog staža. Nagrade za dugi staž koristile bi se da se oda priznanje djelatnicima koji u

organizaciji rade 5, 10, 15, 20 i 25 godina. Takve nagrade mogu biti izražene certifikatom ili prigodnim predmetima kao što su kravate, značke, šalovi ili majice.

e) **Potiče se osobnog blagostanja djelatnika koji žive u Selu**

- Osim godišnjeg odmora i slobodnih dana svakog mjeseca, pedagoške djelatnike koji žive u Selu (SOS-majke, direktori Sela i voditelji mladih) treba poticati da jedan prikladan dio dana odvoje za sebe.
- SOS-majke, direktori Sela i voditelji mladih mogu primati dodatnu pomoć u vidu specijaliziranih treninga za kontrolu stresa, programa za zdravlje i tjelovježbu te programa za osobni razvoj.

10. SOS-Dječje selo vodi direktor Sela

Direktor Sela radi na ukupnom razvoju SOS-Dječjeg sela tako što promiče vrijednosti organizacije, postavlja ciljeve sa svojim timom, i osigurava svu potrebnu stručnu podršku (pomoćne servise) SOS-obiteljima. Direktor Sela igra središnju ulogu u vođenju i poticanju profesionalnog razvoja SOS-majki.
(Standard)

“Partnerski odnos u upravljanju danas je stil svih SOS-Dječjih sela. Za direktora Sela to nije nužno ugodnije od starog, autoritativnog sustava, ali rezultati su neusporedivo bolji.”

- Fritz Haider –

(Prvi i najbliži kolega Hermanna Gmeinera i direktor Sela s najdužim stažem, 40 godina, od 1950. do 1990. godine)

Direktor Sela ima najvišu poziciju u SOS-Dječjem selu, i odgovara za sve aktivnosti u Selu. On je usredotočen na kontinuirano poboljšavanje standarda skrbi koja se nudi djeci. On je menadžer toplog nastupa koji radi u partnerstvu sa svojim timom i posvećuje mnogo vremena i energije vođenju i razvijanju djelatnika. Kroz redovitu suradnju s SOS-majkama ima potpuni uvid u sve razvojne potrebe djece. To jamči da će njegove odluke, planovi i akcije biti poduzete u najboljem interesu djece.

Direktor Sela brine se da djelatnici, zahvaljujući stalnoj edukaciji, vođenju i podršci, mogu preuzeti potpunu odgovornost za svoje područje rada. On je vođa Sela i fokusiran je na izgradnju samopouzdanja, inicijative i odgovornosti među djelatnicima Sela. On stvara okruženje povjerenja i u svima budi ono najbolje, tako im dajući sposobnost da daju sve od sebe.

Odgovornosti

- a) **Direktor Sela:** Direktor Sela odgovoran je za vođenje i koordinaciju svih aktivnosti u Selu. On pomaže SOS-majkama kako bi osigurao dobrobit obitelji i održava čvrste veze između kuća za mladež i SOS-obitelji. Vodi financijske i opće administrativne funkcije Sela i zastupa Selo u lokalnoj zajednici. Direktno je odgovoran izvršnom direktoru.
- b) **Izvršni direktor:** Izvršni direktor potiče osobni i profesionalni razvoj direktora Sela provođenjem redovitih evaluacija rada, pružanjem mogućnosti za edukaciju te stalnim usmjeravanjem i podrškom.

Smjernice

(Ove smjernice ujedno predstavljaju okvir za ključne odgovornosti direktora Sela.)

-
1. **Upravljanje cjelokupnim razvojem Sela:** Direktor Sela vodi i pomaže SOS-majke i voditelje mladih, kao i ostale djelatnike kojima je izravno pretpostavljen. Brine se da doprinos svakog djelatnika bude usmjeren na najbolje interese djeteta. Odgovoran je za ukupan razvoj djece u SOS-obiteljima, te za administrativne i komunalne aktivnosti u Selu. Također je odgovoran za nadziranje implementacije svih standarda i smjernica SOS-Dječjeg sela navedenih u ovom priručniku..
 2. **Vodi i pomaže SOS-majke:** Direktor Sela nastoji da svaka SOS-majka može lako i bez prepreka doći do njega, te da se može osloniti na njega. Jednom godišnje održava sastanak za evaluaciju rada sa svakom majkom, na kojem se postavljaju njezini razvojni ciljevi. Bar jednom u svakih šest mjeseci slijedi formalna kontrola njena napretka. Održava također i neformalne mjesečne sastanke sa svakom SOS-majkom, tijekom kojih se razmjenjuju iskustva, razgovara o njenoj djeci, procjenjuju ciljevi i nude međusobni *feedback* i podrška.
 3. **Brine se da SOS-obitelji imaju svu potrebnu stručnu pomoć:** Direktor Sela ima uvid u razvojne potrebe djece i brine se da za zadovoljavanje tih potreba postoje potrebna sredstva. On pruža jednaku i stalnu potporu svakoj SOS-obitelji i osigurava da svaka SOS-obitelj ima svu potrebnu stručnu pomoć. Svi oblici pomoći pažljivo se planiraju s pedagoškim i administrativnim djelatnicima. Posebno pazi da se između mladih u kući za mladež i SOS-obitelji održe čvrste veze.
 4. **Održava sastanke sa svim SOS-majkama bar jednom mjesečno:** Sastanci SOS-majki usredotočuju se na pitanja od zajedničkog interesa za sve SOS-obitelji te od razmjene iskustava vezanih za skrb o djeci. Dnevni red određuje direktor Sela u suradnji s glasnogovornicom SOS-majki. Direktor Sela vodi sastanak, a zapisnik sastanak dijeli se svim SOS-majkama i članovima seoske komisije.
 5. **Sudjeluje dječjim aktivnostima u Selu i zajednici:** Direktor Sela sudjeluje u važnim događajima u životima SOS-obitelji i djece. To uključuje aktivnosti poput zaruka, vjenčanja, školskih priredbi i sportskih događaja. Svakodnevne interakcije s djecom doprinose razvoju pozitivnih odnosa između direktora Sela i individualne djece. Općenito gledano, direktor Sela brine se da svako dijete bude zakonski i kulturalno integrirano i prihvaćeno u društvu.
 6. **Vodi administraciju Sela:** Direktor Sela odgovoran je za adekvatno izvršenje svih financijskih, planskih i drugih administrativnih djelatnosti u Selu, kao i za stalne kontakte s nacionalnim uredom. On informira izvršnog direktora o aktivnostima u Selu, putem sastanaka koji se održavaju bar dva puta godišnje te pismenih izvještaja koji se predaju dvaput godišnje.
 7. **Podrška SOS-obiteljima da budu dio zajednice:** Direktor Sela izgrađuje pozitivne odnose s ljudima, službenim tijelima i organizacijama u lokalnoj zajednici koje mogu doprinijeti djelatnostima Sela i pružiti pomoć SOS-obiteljima. On brine za to da SOS-obitelji imaju adekvatan budžet kako bi mogle koristiti različite usluge koje se nude u lokalnoj zajednici, i nadzire kvalitetu tih usluga. Službeni je zastupnik Sela u zajednici.
 8. **Vodi seosku komisiju:** U vođenju i koordiniranju seoskih aktivnosti, direktoru Sela izravno pomaže seoska komisija. Komisija uključuje glasnogovornicu SOS-majki; voditelja mladih ili njihovog koordinatora; višeg člana stručnog tima za razvoj djece; i

višeg djelatnika administrativnog tima. Sastoji se od 5-6 članova i sastaje se bar jednom mjesečno da koordinira i razmotri zbivanja u Selu.

9. **Redovito sudjeluje u treninzima za direktore Sela:** Tijekom svoje karijere, direktor Sela prolazi strukturirane treninge. Odmah po zaposlenju, prolazi bar tri mjeseca praktičnog treninga uz rad te pohađa relevantne dijelove temeljnog treninga za SOS-majke. U nastavku karijere, prolazi bar dva tjedna treninga svake dvije godine. Izvršni direktor prati njegov radi i pruža mu podršku.
10. **Direktor Sela pridonosi razvoju nacionalne udruge:** Zadužen je za učenje od drugih SOS-Dječjih sela i prenošenje vlastitih iskustava. Sudjeluje i doprinosi procesu izrade nacionalnih planova.

Načini djelovanja: Pojašnjenja smjernica

a) Upravljanje cjelokupnim razvojem Sela

- Direktor Sela radi zajedno sa svojim djelatnicima, koristeći se menadžerskim tehnikama koje se temelje na participaciji i jakom osjećaju za timski rad. On donosi sve konačne odluke u vezi Sela, unutar definiranog okvira djelovanja naše organizacije.
- Direktor Sela brine da svi djelatnici dobivaju redovite treninge, te stalne savjete i podršku. Posebno preuzima odgovornost za pomaganje razvoja onih djelatnika koji mu izravno odgovaraju i provodi njihove godišnje evaluacije rada.
- Direktor Sela često je zadužen za nadzor svih SOS-projekata koji se nalaze u istoj zajednici kao i njegovo SOS-Dječje selo. Nadzire kadrovska pitanja, planiranje i opće administrativne aktivnosti. No prvi prioritet direktora Sela uvijek je Selo, i njegova energija i resursi moraju biti usmjereni prvenstveno prema Selu. Svaka nacionalna udruga određuje najpovoljniju strukturu odgovornosti za podupiranje njenih specifičnih aktivnosti.
- Na sastancima nacionalnog menadžerskog tima udruge te na nacionalnim/regionalnim sastancima direktora Sela, direktor Sela u mogućnosti je direktno razmjenjivati iskustva i saznanja s kolegama iz nacionalnog ureda i drugih projekata.
- Direktor Sela mora biti svjestan dobrih i loših točaka svog Sela. Samo tako će moći s drugim Selima dijeliti 'najbolje prakse' na kojima se temelje dobre točke, te potražiti savjete i vodstvo od drugih da riješi loše točke.

b) Vodi i pomaže SOS-majke

- SOS-majkama podrška se nudi u skladu s njihovim zahtjevima. Tako direktor Sela može izgrađivati zdrav radni odnos sa SOS-majkama koji se temelji na uzajamnom povjerenju i poštovanju, jer im pruža svu potrebnu pomoć pri obavljanju njihovih dužnosti.
- Direktor Sela pokazuje zanimanje za razvoj sve djece u Selu. Može aktivno sudjelovati u razvojnom planiranju pojedine djece kako bi zadržao osjetljivost na dječju problematiku i realnost.

c) Redovito sudjeluje na treninzima za direktore Sela

- Ovisno o situaciji u pojedinoj zemlji, trening se može provoditi ili u nacionalnom centru za obuku relevantne udruge, u regionalnom centru za obuku, u SOS-Dječjem selu ili drugom prikladnom projektu.
- Tijekom tromjesečnog treninga uz rad koji se odvija u Selu, novozaposleni direktor Sela dobiva savjete, usmjeravanje i podršku od nekog direktora Sela s dužim stažem.
- Redoviti programi treninga (koji se održavaju svake dvije godine i traju bar dva tjedna) temelje se na stručnim potrebama direktora Sela, u skladu s opisom njegova radnog mjesta te zaključcima dobivenima kroz evaluacije njegova rada.

d) Poželjan profil direktora Sela

- *Opće crte:* Direktori Sela moraju biti u stanju samostalno voditi svoje projekte u skladu s kvalitetnim standardima zbrinjavanja djece i menadžerskog posla. To znači da moraju imati jasno utvrđene vještine vođenja i upravljanja kadrovima u kombinaciji sa zanimanjem za zbrinjavanje djece. Mogu biti ženskog ili muškog spola.
- *Poželjne osobine:*
 Želja za radom u SOS-Dječjem selu
 izražen interes za potrebe i razvoj djece
 osjetljivost za ženska pitanja/rodnu politiku
 spremnost na dugoročnu obavezu
 spremnost da živi u SOS-Dječjem selu
 dobro fizičko/mentalno zdravlje
 strpljivost i razumijevanje
 fleksibilnost; poštenje; snalažljivost
 interesi izvan posla; voli timski rad.
- *Minimalne kvalifikacije, vještine i iskustvo:*
 Završena srednja škola
 bar ti godine više škole na relevantnom području, kao što je *management*, pedagogija ili socijalni rad
 pet godina radnog iskustva u relevantnom polju
 vještine vođe, životne vještine, komunikacijske vještine

Dodaci

Dodatak 1: Konvencija o pravima djeteta Ujedinjenih naroda

Službeni UNICEF-ov sažetak

Uvod

Djeca se rađaju s temeljnim slobodama i urođenim pravima svih ljudskih bića. To je temeljna postavka Konvencije o pravima djeteta Ujedinjenih naroda, međunarodnog pakta o ljudskim pravima koji mijenja živote djece i njihovih obitelji širom svijeta.

Ljudi svih nacionalnosti, kultura i vjeroispovijesti daju sve od sebe da svako od dvije milijarde djece u svijetu uživa pravo na život, zdravlje i obrazovanje; pravo na brižno obiteljsko okruženje, igru i kulturu; pravo na zaštitu od eksploatacije i svih oblika zlostavljanja; te pravo na to da glasno kažu što misle i da se njihovo mišljenje o važnim pitanjima uvažava.

Načela Konvencije

Konvencija polazi od četiri osnovna načela. Prva dva odnose se na sve ljude, a Konvencija ih opet naglašava u kontekstu djece. Posljednja dva načela posebno su važna upravo za djecu.

- Djeca ne smiju trpjeti diskriminaciju, “bez obzira na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeroispovijest, političke ili druge stavove, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, imovinsko stanje, teškoće u razvoju, obiteljsko podrijetlo ili druge okolnosti djeteta, njegovih roditelja ili zakonskih skrbnika.”
- Djeca imaju pravo na život i razvoj u svim aspektima svog života, uključujući fizičke, emocionalne, psihosocijalne, kognitivne, socijalne i kulturalne.
- U svim akcijama i odlukama koje se odnose na dijete ili djecu, njihova dobrobit uvijek mora biti u prvom planu, bez obzira na to da li odluke donose vladina, administrativna ili sudbena tijela, ili pak obitelji djece.
- Djeca moraju imati slobodu da aktivno sudjeluju u svim pitanjima koja se tiču njihovih života te pravo na slobodno izražavanje svog mišljenja. Imaju pravo na to da njihovi stavovi budu saslušani i uvaženi.

Prava djece na elementarno zdravlje i skrb

Svako dijete ima pravo na:

- Život i razvoj;
- Primjeren životni standard;
- Najviši mogući standard zdravlja i djelotvornu zdravstvenu službu;
- Ako ima poteškoće u razvoju, posebnu njegu koja mu čuva dignitet, potiče samostalnost i omogućava aktivno sudjelovanje u zajednici; i
- Usluge i ustanove iz sustava socijalne skrbi i skrbi o djeci.

Prava djece i njihovih obitelji

Svako dijete ima pravo:

- Živjeti sa svojim roditeljima, ili održavati kontakte s njima ako je odvojeno od jednog ili oba roditelja;
- Prelaziti nacionalne granice kako bi se ponovo našlo sa svojim roditeljima;
- Primati drugi oblik skrbi kad se ne može sačuvati zdravo obiteljsko okruženje;
- Siguran sustav posvajanja;
- Zaštitu od otmice;
- Zaštitu od zlostavljanja i zanemarivanja od strane roditelja ili skrbnika; i
- Redovnu reviziju svih oblika smještaja koji mogu biti nužni za skrb, zaštitu i terapiju djeteta.

Konvencija zahtijeva da vlade potpisnice jamče roditeljima i obiteljima pravo da:

- Vode i usmjeravaju svoje dijete;
- Primaju pomoć u odgoju djeteta;
- Oba roditelja podjednako dijele sve odgovornosti;
- Primaju materijalnu pomoć i programe podrške, posebno s obzirom na prehranu, odjeću i stanovanje; i
- Prelaze državne granice kako bi se opet sastali sa svojom djecom.

Prava djece na obrazovanje, slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti

Svako dijete ima pravo na:

- Besplatno osnovno obrazovanje;
- Pristup srednjem obrazovanju i stručnim školama;
- Obrazovanje koje u potpunosti razvija ličnost, talente, mentalne i fizičke sposobnosti djeteta;
- Obrazovanje koje dijete priprema da kao odrasla osoba bude aktivan član slobodnog društva;

-
- Obrazovanje koje njeguje poštovanje za djetetovu obitelj, kulturni identitet i jezik; za njegovu zemlju; za prirodni okoliš;
 - Obrazovanje u duhu razumijevanja, mira, tolerancije i jednakosti;
 - Slobodno vrijeme, igru i mogućnost da sudjeluje u kulturnim i umjetničkim aktivnostima; i
 - Mogućnost da uživa u svojoj kulturi, slobodno izražava i prakticira svoju vjeru, i koristi svoj jezik.

Pravo djece na posebnu zaštitu

Svako dijete ima pravo na posebnu zaštitu:

- U kriznim situacijama kao što su ratni sukobi, ili kad dijete bude odvojeno od obitelji ili doma;
- Kad je dijete u sukobu sa zakonom;
- U situacijama eksploatacije kao što je dječji rad, ovisnost o drogama, seksualna eksploatacija ili seksualno zlostavljanje, krijumčarenje i otmica; i
- Od bilo kakve diskriminacije.

Građanska prava i slobode djeteta

Svako dijete ima pravo na:

- Ime i nacionalnost;
- Zaštitu od oduzimanja identiteta;
- Slobodu izražavanja;
- Slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti;
- Slobodu udruživanja i mirnog okupljanja;
- Informacije iz raznovrsnih izvora;
- Privatnost;
- Zaštitu od mučenja ili drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih oblika kažnjavanja; i
- Zaštitu od nezakonitog uhićenja i neopravdanog lišavanja slobode.